

NAŠA KOMUNA

GLASILO OBČINSKE KONFERENCE SZDL LJUBLJANA-VIČ-RUDNIK • LETO VIII • ŠTEVILKA 4-5 • 17. APRILA 1972

SNOUB „Ljuba Šerčerja“ bo na letošnjem občinskem prazniku častni gost. Podelili ji bodo micil. — Na sliki: Šerčerjeva brigada na pohodu maja 1943. Arhivski posnetek.

Povabilo na proslavo

Odbor za pripravo proslave občinskega praznika vabi 27. aprila vse občane in njihove prijatelje v vas Golo nad Igom pri Ljubljani na slavnostno proslavo. Začetek bo ob 10. uri.

Vas Golo leži pod Kureščkom in je dosegljiva po makadamski avtomobilski cesti z Iga (v vasi levo, nato desno v hrib ca. 8 km). Z osebnimi avtomobili bo tudi tega dne promet ves čas v obe smeri, nekoliko večjo pozornost zahteva na tej cesti le srečavanje z avtobusi. Vendar bo milica budno skrbela za red in varnost. Poskrbljeno je tudi za parkirišča.

Prireditev bo na križišču sredi vasi, v primeru slabega vremena pa bo prenesena pod bližnje strehe. Tisti, ki se ne bodo pripeljali z osebnimi avtomobili, se lahko poslužijo avtobusov. Za posamezne krajevne skupnosti jih bodo organizirale tamkajšnje organizacije ZZB in SZDL, izpred stavbe občinske skupščine pa bo odpeljal avtobus ob pol osmih zjutraj in če bo potrebno, bo peljal še enkrat predvidoma ob 9. uri.

Kakor vsako leto, bo tudi letos izpolnila osrednji del proslave skupna slavnostna seja skupščine občine in občinske konference SZDL. Program te seje bo obsegal otvoritev in pozdrav

(predsednik skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik ing. Slavko Korbar), sprejem mladinskih patrol, raport komandanta II. SNOUB „Ljuba Šerčerja“, svečano podelitev nagrad OF za najboljša knjižna dela s področja NOB v lanskem letu ter imenovanje delegacij za polaganje vencev na spomenik padlim in ustanovitvi OF.

Slavnostnemu bo neposredno sledil kulturni program, v njem bodo sodelovali: godba na pihala „Litostraj“, mladinski pevski zbor osnovne šole „Ljuba Šerčerja“ Ig in vokalni oktet z Iga. Posebej pa bodo ta del proslave obogatili recitator Franček Drogenik, član MG Ljubljana, in pevača Ladko Korošec in Rajko Koritnik, člana SNG — Opera.

Po proslavi bo tovariško srečanje vseh udeležencev. Poskrbljeno bo tudi za ples, igral bo ansambel Veseli hribovci pod vodstvom Staneta Žnuderla. Za postrežbo s hrano in pijačo bo poskrbel AK Barje. Vojaki pa bodo tudi letos pri-

pravili v kotlih pravi partizanski pasulj. Skratka: vabimo vas, pridite!

Obenem vabimo vse občane, zlasti pa še tiste ob poti Ljubljana—Ig—Golo, da uredijo okolico svojih domov, jih okrase in izobesijo zastave. Naj bo to del našega prizadevanja za lepši videz mesta in njegove okolice! Pozdravljamo tudi udeležence patrol in netilce kresov. Njim in vsem ostalim veljajo še enkrat naš pozdrav in praznične čestitke!

P. S.: Predstavniki družbenopolitičnih organizacij KS Krimrudnik, Lavrica in Rožna dolina, zbrani na enem delovnih sestankov, so nam posredovali poziv, da naj bo praznik resnično — praznik. Kajti prazniki so v naši vsakdanjosti nujno potrebna občasna sprememba utečenega življenjskega ritma in sivega razpoloženja. Nihče bi ne smel tega dne izkoristiti prostih delavcev za razna gradbena, kmečka in druga dela. Omogočimo si, drug drugemu, da bomo doživeli dan, ki ne bo kakor vsi drugi.

Elektrika škrliljah na Golem

Praznovanje letošnjega občinskega praznika se je začelo z udarno akcijo — z izkopi za postavitev novoda Ig—Škrljeh—Golo. O teh delih že poročali. Neposredno pred praznikom 27. aprilom pa se povzija vprašanje, ali bodo do takrat končana. Ob zaključku redakcije številke so nam pri Elektro Ljubljana — okolica povedali, da je

daljnovid v celotni dolžini cca 5 km postavljen, da sta trafo postaji na mestu in da so opravljeni že tudi vsi priključki. Vrednost doslej vložnega denarja in dela je cca 40 starih milijonov. S tem je končana prva faza elektrifikacije Golega in Škrljeh. Druga faza zahteva obnovo neprimerne in dotrajane omežja po obeh vaseh. Ta obnova bi veljala nadaljnjih 10 milijonov... Po njej, kot tretja in končna faza, bo potrebno obnoviti še hišne napeljave, ki so bile prvotno namenjene le nekaj žarnicam, sedaj pa morajo nositi še marsikaj drugega.

SaS

OB LETOŠNJEM OBČINSKEM PRAZNIKU, KI JE OBENEM OBLETNICA USTANOVITVE OF IN OB PRAZNIKU DELA ČESTITA V IMENU SKUPŠČINE OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK, OBČINSKIH DRUŽBENOPOLITIČNIH ORGANIZACIJ IN NAŠE KOMUNE MILENA ŠKERLEC, FRIZERKA IZ ILIRIJE NEGA NARTA STUDIA.

Naš praznični dan

Vsako leto enkrat praznujemo svoj dan prebivalci iste komune, obsežne skupnosti, v kateri smo povezani s sosedji v del mesta s pripadajočim predmestjem in podeželjem. Naša občina si je izbrala za takšen slavnosten dan 27. april, na obletnico, ko je bila na njenih tleh ustanovljena OF. Tako se povezuje dva praznika in napovedujeta še skorajšnji prihod 1. maja. Občinsko praznovanje se torej povezuje s praznikoma borbe in dela.

Skupščina občine in družbenopolitične organizacije prirejajo tudi letos za občinski praznik proslavo s slavnostno sejo skupščine občine in konference SZDL. Tej pa sledita kulturni in zabavni program. Udeleženci proslave se bodo srečali na sam praznik 27. aprila v partizanski vasi Golo nad Igom. Poseben ton temu srečanju pa bo dala prisotnost borcev legendarne Šerčerjeve brigade, ki bo ob tej priložnosti dobila domicilno listino.

Kakor na dosedanjih proslavah bo nedvomno vladalo tudi na tej posebno vzdušje, ki ga bo označevala tovariška prisrčnost. Golo je še posebej primerno za kaj takega. Ne samo zaradi ugodne, turistično perspektivne lege, marveč tudi zato, ker je živ spomenik narodnoosvobodilnemu boju in ne nazadnje tudi žilavemu vztrajanju naših ljudi tudi pod neugodnimi pogoji, ko zemlja rodi skopo in čas kmetijstvu tudi sicer ni naklonjen. Prav v zadnjem času pa vendarle ugotavljamo, da se tudi na tem področju nekaj premika in četudi ta ugotovitev še ne omogoča večjega optimizma, je začetek novih odnosov do zaledja našega mesta vendarle pomemben in razveseljiv. Kakšno vlogo je prav to zaledje odigralo med NOB, izpričuje zgodovina. Naš praznik naj bo njena osvežitve. Zatorej: vabljeno na Golo! Prepričani smo, da bodo imeli od udeležbe na občinskem prazniku največ mladi — pa ne le mladi po letih, ampak predvsem mladi po srcu.

Ob 60-letnici rojstva Borisa Kidriča

Birokrata prav nič ne briga, če se okoliščine spreminijo. On se za to ne zmeni. Iznajdljivosti pri njem ni. Namesto da bi ob spremenjenih okoliščinah sam od sebe iskal novih delovnih metod, novih organizacijskih oblik, novih taktičnih prijemov, je birokrat celo nezadovoljen, ko mu jih nakažejo in jih od njega zahtevajo odgovornejši forumi. Za prenekaterega birokrata je sploh značilno, da nered misli, da nered analizira vsakokratni konkretni položaj in vsakokratne na novo nastale okoliščine. Birokrat ne stremi za novimi zmagami in novimi uspehi, temveč se samozadovoljno naslaja nad tem, kar je že doseženo... Najznačilnejše za birokrata je pač, da se je oddvojil od množic.

BORIS KIDRIČ, 1944

Akcija »Bela Ljubljana«

Akcija „Bela Ljubljana“ je v polnem teku. Končala naj bi se vsaj uradno prihodnji mesec, medtem ko bo dejansko trajala celo leto. Na dan mladosti bo posebna komisija podelila priznanja najboljšim udeležencem te akcije. Za kaj pravzaprav gre?

Vsakemu Ljubljančanu je znano, da že dolga leta ni ne duha ne sluha o nekdanj opevani beli Ljubljani, temveč, da so smeti in odpadki povsod. Zato so se odločili za široko akcijo čiščenja Ljubljane, tako da bi postala spet bela. Akcija poteka nemoteno in po načrtih.

Akcije se udeležujejo vse šole, krajevne skupnosti, miličniki, hišniki in sploh vsi prebivalci. Akcijo vodijo Komunalno podjetje Snaga, Rast, Dom in Komunalno podjetje Bežigrad—Moste.

Te dni hodi po Ljubljani posebna komisija, ki ocenjuje potek akcije in prizadevanja v akciji sodelujočih.

M. D.

Golo po prvem požigu 19. marca 1942. Na ta dan praznujejo na Golem svoj krajevni praznik. Ob tridesetletnici požiga pa bo na Golem tudi občinski praznik. — Objavljeno dokumentarno fotografijo je posnel Anton Bolha, Ig 112, borec Šerčerjeve brigade, padel leta 1942 na Brezovici. Z njim je bil takrat brat Janez, ki nam je to sliko tudi prinesel v objavo.

SEMINAR ZA VODSTVA MLADINSKIH AKTIVOV

Mladost ni formalnost

1. in 2. aprila je imela Komisija za mladino v KS pri OK ZMS Ljubljana-Vič-Rudnik seminar za vodstva mladinskih aktivov na terenu. Udeležili so se predstavniki MA: Turjak, Podpeč-Preserje, Polhov Gradec, Krim, Škofljica, Velike Lašče in Brdo-Vrhovci, ter predsednica komisije Vesna Štrajn in sekretar OK ZMS Janez Starman. Na seminarju so obravnavali probleme, ki jih vsakodnevno srečujejo aktivisti mladinske organizacije v KS.

Pozornost so posvetili predvsem naslednjim temam:

– vključevanje mladih v življenje KS;
– akcijski programi posameznih aktivov in komisije za mlade v KS.

Prireditve ob 30. obletnici bitke na Ključu

Za dolomitsko področje je posebno pomembna bitka na Ključu, ki je bila 7. maja 1942. leta. Tega dne je italijanski okupator poslal na Ključ nad 8000 vojakov, da bi pregnali in uničili peščico partizanov, ki so jim postajali pred vrati Ljubljane vedno bolj nevarni. Po celodnevni borbi se je partizanom posrečilo prebiti obroč, italijanski vojaki pa so se proti večeru z mnogimi izgubami vračali v Ljubljano. V Zirovnikovem grabnu jih je čakala zaseda vaške zaščitne – 28 fantov in mož iz Hruševa, Gaberja in bližnjih vasi. S prvimi strelji so napravili zmedo med italijanskimi vojaki, ki so brezglavo bežali proti Ljubljani. Načrt, uničiti partizansko enoto na Ključu, se je tako popolnoma izjalovil. Dolomiti pa so takrat slavili prvo večjo zmago, v kateri so tesno sodelovali partizani in vaška zaščita.

Krajevna skupnost Dobrova v spomin na ta zgodovinski dogodek praznuje vsako leto svoj krajevni praznik. Letošnji 30. letnico pa bomo slavili s številnimi prireditvami, ki se bodo vrstile od 23. aprila do 7. maja.

23. aprila nas bodo obiskali pionirji prijateljske šole iz Mahična pri Karlovcu. V dopoldanskem času se bodo vrstila športna tekmovanja v košarki, namiznem tenisu in malem nogometu. Ob 15. uri bo skupna proslava pionirjev šole Dobrova in Mahična v Zadržnem domu. Proslava bo posvečena hkrati tudi 30. obletnici Zveze pionirjev. V šoli pa bo odprta razstava šolskih izdelkov.

26. aprila bodo pionirji od 1. do 4. razreda imeli pohod k spomeniku Kurirček na Toško čelo. Pionirje bodo na pohodu spremljali člani Zveze borcev.

6. maja se bodo pionirji in mladinci udeležili pohoda Po poteh prijateljstva in spominov v Ljubljani. Na 5 km dolgo pot bo odšlo 115 pionirjev, 20 tabornikov pa na 10 km.

Taborniški odred Franc Miklavc-Vinko bo na Ključu organiziral dvodnevno taborjenje. Udeležilo se ga bo okoli 30 tabornikov. Člani Zveze borcev bodo ob taborjem ognju pripovedovali spomine in dogodke iz narodnovobodilnega boja.

Ob 20. uri bo v Zadržnem domu na Dobrovi razširjena slavnostna seja

Sveta krajevske skupnosti. Ob tej priliki bo moški pevski zbor iz Brezovice izvedel koncert narodnih in partizanskih pesmi. Na bseh večjih vzpetinah bodo na predvečer krajevnega praznika goreli tudi kresovi.

7. maja bodo zaključne prireditve na Hruševem.

Ob 8. uri bo improviziran napad vaške zaščite v Zirovnikovem grabnu. V akciji bodo sodelovali rezervni oficirji, teritorialne enote in člani gasilnih društev.

Ob 11. uri bo v vasi na Hruševem partizanski miting. V kulturnem programu bodo sodelovali recitatorji in združeni pevski zbori osnovne šole Dobrova, Horjul in Polhov Gradec, moški pevski zbor iz Horjula, folklorna skupina Dobrova ter harmonikarski orkester glasbene šole Vič. Vsem udeležencem vaške zaščite bodo podeljene Spomenice. Slavnostni govor bo imel predsednik Zveze združenj borcev občine Vič-Rudnik in republiški poslanec Stane Vrhovec.

Po kulturnem programu bo veselica v organizaciji prostovoljnega gasilnega društva Hruševa.

S prireditvami želimo poudariti pomembnost zgodovinskega dogodka ter obujati spomine na narodnovobodilno revolucijo.

Dobrodošli na naših prireditvah!

ODBOR ZA PROSLAVO
KRAJEVNEGA PRAZNIKA
DOBROVA

Ze pred seminarjem so se dogovorili, da bodo uvodne misli v razpravo podali člani predsedstva, ne pa strokovnjaki izven ZM. Ta relativna noviteta je bila uvedena zaradi zmanjšanja stroškov seminarja, večje sproščenosti udeležencev seminarja ipd. Seveda to pomeni po strokovnosti malo nižji nivo, vendar pa so vodje razprav s pomočjo strokovne literature precej uspešno vodili posamezne teme seminarja.

Seminaristi so v prvi temi, metode vodenja sestankov in dela z ljudmi, posvetili pozornost predvsem vprašanju in formiranju, učinkovitosti sestankov, in zajehtju čim širšega kroga mladih k aktivnemu delu.

V razpravi o drugi temi seminarja – vključevanje mladih v življenje KS – pa so mladinci iz naše občine usmerili svoja razmišljanja predvsem na volitve 73. na nekatere komunalne probleme in na ustavne amandmaje. Zelo jasno in odločno pa so poudarili, da mladina ni neka posebna struktura v KS, temveč mora svoje ustvarjalne sile usmeriti v reševanje estih problemov, ki so skupni vsem, ne samo mladini. Najodločneje je treba nastopati proti vključevanju mladih v razne organe in forume samo zaradi njihove mladosti. Potrebno je najti pot do tistih mladih, ki razmišljajo o problemih svoje okolice in sedaj iz različnih vzrokov niso aktivno vključeni v življenje KS.

Najbolj občirna pa je bila razprava o akcijskih programih. Svežih idej in načrtanih nalog je bilo toliko, da jih je nemogoče povzeti v tem kratkem zapisu. Zato naj naštem samo nekatere osnovne načrte viških mladincev: volitve 73, razne oblike izobraževanja (strokovnega in družbenopolitičnega itd.), intenzivno sodelovanje med aktivisti v športnih in kulturnih dejavnostih ter ne nazadnje nadaljevanje solidarnostnih akcij kot je bila akcija Golo.

S. J.

Zveza mladine

Mladi Laščani po organizaciji kviza „Obramba socialistične Jugoslavije“ ne mirujejo. Urejšajo svojo sobo v zadržnem domu, bila je v precej žalostnem stanju. Nekaj razmajanih stolov in prav tako razmajanih miz je ves inventar poprej precej negostoljubne sobe. Pravijo, da bodo nekaj popravili sami, nekaj pa bo investirala KS. Slovesno otvoritev nameravajo organizirati v tednu mladosti.

Za 1. maj pripravljajo izlet svojih članov na Krk.

Sportna sekcija MA Podpeč-Preserje pripravlja v počastitev občinskega praznika tekmovanja v namiznem tenisu in krosu. V namiznem tenisu bodo tekmovale med seboj ekipe vseh prijavljenih aktivov iz občine. V krosu pa bodo tekmovali učenci in učenke viških osemletk. Za zmagovalce pripravljajo lepe pokale in priznanja. Prireditve bo zahtevala tudi nekaj finančnih sredstev, zato so se že obmili s prošnjo za finančno pomoč na Občinsko konferenco ZMS Lj.-Vič-Rudnik, ki sicer nima sredstev v ta namen, vendar v primeru, da ne bi bilo nobene druge rešitve, bo zagotovila finančna sredstva za izvedbo tekmovanja.

Komisija za Osnovne šole pri OK ZMS Lj.-Vič-Rudnik je že pred časom razpisala tekmovanje v pisanju prostih spisov v čast občinskega praznika na temo onesnaženje zraka, vode in nasploh okolja. Oddočili so se za tri naslove: Zraka! Vode! Človek, narava in njun propad ter Človek – narave nikar. Po malo manj kot dveh mesecih je prišlo na občinsko konferenco več kot 20 spisov. Največ prispevkov so poslali učenci in učenke Zavoda za slepo in slabovidno mladino. Razglasitve rezultatov in podelitev priznanj bo tik pred občinskim praznikom.

Mladinski aktiv Tobačne tovarne v Ljubljani je imel pred nekaj dnevi problemsko konferenco, na kateri so razpravljali o stanovanjski problematiki. Ugotovili so, da kljub prizadevanju in uspešnem reševanju teh problemov v njihovem kolektivu stanje še ni popolnoma rešeno in je treba pospešeno reševati tudi preostale težave v zvezi s stanovanjski za zaposlene v njihovem kolektivu. Med nakazanimi rešitvami se je pojavilo celo mnenje, naj bi sredstva, namenjena za regres in rekreacijo, prerusmerili v sklad za stanovanjsko izgradnjo.

Mladi iz Brezovice in okolice se letos še posebej prizadevno pripravljajo na praznovanje 27. aprila in 1. maja. V okviru novoustanovljenega aktivna ZM že tečejo priprave na proslavo v čast obeh praznikov. Seveda bodo na proslavo povabili tudi ostale občane in tudi njim pokazali, kaj zmorejo. Dokazali bodo, da ustanovitev mladinskega aktivna ni bila le muha enodnevnica.

Udeležili se bodo tudi proslave v čast občinskega praznika na Golem. Zelje in načete imajo še dosti večje, vendar zaenkrat še ni urejen prostor, kjer naj bi se odvijala njihova aktivnost.

S. J.

Za socialno enakost slovenske žene: Najprej je oddala otrokove jasli ...

Kidričev nagrajenec prof. dr. ing. Anton Kuhelj

Tudi letos so bile 11. aprila svečano podeljene Kidričeve nagrade za najboljša znanstvena dela, nagrade Sklada Borisa Kidriča in nagrade za iznajdbe in izume. Kar dva Kidričeva nagrajena delata na inštitutih v naši občini prof. dr. Luj Šuklje in prof. dr. Anton Kuhelj, ki je hkrati tudi naš občan. Pa tudi številne nagrade Sklada Borisa Kidriča in nagrade za iznajdbe in izume so prejeli številni raziskovalci, ki delajo na

namreč zaradi črnih koz odpadel mednarodni kongres matematikov, nekaj udeležencev pa je vendarle prišlo in jih je bilo treba sprejeti.

Prof. Kuhelj – je dobil Kidričevo nagrado (to je mala slovenska „Nobelova nagrada“) za življenjsko delo na področju mehanike. Kljub skorajšnjim 70 letom iz nagajenca dobesedno sije življenjska moč in vre dobra volja. Pri tem vrhunskem slovenskem znanstveniku mednarodnih dimenzij dobi sogovornik občutek, da govori s srečnim človekom.

Mednarodni ugled si je naš občan pridobil še posebej s svojimi prispevki o teoriji elastičnosti lupin. V znanstvenih delih prof. Kuhlja s področja elastomehanike se neposredno odraža tudi njegova samobitnost pri pionirskem konstruiranju naših prvih šolskih športnih in turističnih letal. Sicer je pa letalstvo njegova „bolezen“. Prvič je letel nad nekimi vinogradi v zagrebškem predmestju in odtlej ga strast ni več pustila, še danes, pri sedemdesetih, rad poleti nad oblake. Na letališču pa kot bi bil doma. Ogleduje letala, svetuje mladim, ocenjuje, pa tudi pozorno poslušaj, saj se je sodobna letalska tehnika že izmuznila obsegu njegovega znanja.

Raziskoval je tudi na področju hidravlike. V številnih slovenskih hidrocentralah je vgrajen delček njegovega znanja. Pomembnost njegove sijoče dejavnosti so priznala naša društva s častnim članstvom, predsednik republike pa z visokimi odlikovanji.

P. L.

Inštitutu Jožef Stefan, v zavodu za avtomatizacijo in drugod – torej inštitucijah, ki delujejo takorekoč sredi našega življenja.

Pravzaprav je bil moj prvi stik z letošnjim Kidričevim nagrajencem – našim občanom – prof. dr. ing. Antonom Kuhljem vse prej kot razgovor o njegovih življenjskih znanstvenih delih – to je bil bolj privatni klepet, ki se je razvijal med telefonskim zvonjenjem in telegrafskimi razgovori med njegovimi sodelavci. Prav takrat je

Za nekatere bogato, za druge sušno obdobje

V kratkem bo četrtja seja občinske konference ZKS Ljubljana-Vič-Rudnik. Za delo občinske organizacije Zveze komunistov bo ta seja predstavljala pomemben dogodek. Ne le zato, ker bo pomenila delovni dogovor celotne občinske organizacije za vnaprej, temveč tudi zato, ker bo pomenila tudi obračun dela doslej, natančneje, za zadnje pol leta.

Ta obračun bo za celotno občinsko organizacijo prav gotovo dokaj obetajoča napoved ponovnega afirmiranja Zveze komunistov, saj je bilo zadnje pol leta v večini organizacij plodno obdobje. Seveda je tu treba reči, da plodno obdobje zato, ker so organizacije v tem času uspele vsaj do neke mere preboleti omrtvelost preteklih let, opraviti z malodušjem ter začele gledati naprej z bolj optimističnim pogledom. Vemo pa, da je leta prav malodušje odigravalo pomembno vlogo v aktivnosti članstva. Zadnje pol leta pa je pokazalo še nekaj: v posameznih primerih v občinski organizaciji ne gre za donedavno neaktivnost kriviti le malodušje, češ, saj Zveza komunistov danes nič več ne pomeni, temveč gre za pojave, do katerih se bo občinska konferenca na tej seji morala opredeliti. Gre za primere organizacij ZK, ki ne le, da za šest mesecev nimajo pokazati nikakršnega delovnega uspeha, temveč se v teh šestih mesecih niso uspele niti enkrat samkrat sestati. Gre za organizacije, pri katerih je ostal vsak poizkus ponovne aktivnosti s strani komiteja občinske konference brez uspeha; mimo katerih je šel celo najpomembnejši dogodek v zadnjih letih v Ljubljani – referendum za samoprispevek. Kaj s takimi organizacijami, kakšen odnos zavzeti do njih – bo konferenca morala dati odgovor. Kdo je odgovoren za „nepolitičen“ odnos do naše družbene stvarnosti teh organizacij? Ali lahko za to odkrivimo samo vodstva – sekretarje, s katerimi je bilo doslej kljub različnim poskusom nemogoče navezati stike? Kaj verjetno da ne, saj bi se komunisti lahko sami sestali, brez sklica vodstva, se dogovorili o nalogah ter se povprašali, če vodstvo še zasluži njihovo zaupanje.

Kakršnokoli stališče bo občinska konferenca zavzela, najbrž pa bi se moralo to na področju Ljubljane obravnavati enotno, jasno je eno: takih komunistov, takih organizacij Zveze komunistov ne potrebuje, saj jih edinole ugled spodkopujejo. In take organizacije, čeprav so osamljeni primeri, so v občinski organizaciji. Med njimi je tudi organizacija ZK na eni izmed šol v občini, torej na področju, kjer čakajo Zvezo komunistov najpomembnejše naloge.

M. Z.

...nato je vključila stroj. Kraj: pri nas, čas: – Foto: F. Modic

Nadomestne volitve odbornika

Ing. Roman Klemenc, od zborna delovnih skupnosti, je lastno željo ob soglasju občinske razrešen mandata občinski skupščini, ker odhaja drugo službeno mesto. Skupščina tako razpisala nadomestne volitve za zbor v 37. volilni enoti Zavod za avtomatizacijo.

Zveza komunistov

ROB PRI VELIKIH LAŠČAH

V krajevni organizaciji Zveze komunistov Rob pri Velikih Laščah bodo v kratkem podelili nagrade vrste s sedmimi novimi člani. Šteje organizacija 18 članov in 75 leti starosti. Ker so pred kandidati za sprejem v ZK ljudje, si obetajo v Robu znane živitev v delu ZK.

USTANOVljen OBČINSKI AKTIV MLADIH KOMUNISTOV

V minulem tednu se je na komiteja občinske konference Ljubljana-Vič-Rudnik sestalo dvorani skupščine občine dvajset mladih komunistov in članov ZK v občini, ki se bodoče posluževali aktivna komunistov kot ene izmed oblik svojega družbenopolitov udelejevanja. Na svojem ustanovnem sestanku aktivisti pogovorili o vlogi takega aktivnega bodečih nalogah. Za takega kandidata so izvolili Franca Zalarja, jevne organizacije ZK Podpeč-Preserje, za člana sekretariata pa Jelen Vero Intihar, Janeza Mena, Vlastimira Bona, Dragana in Ota Comina.

EVIDENTIRANJE MOŽNIH KANDIDATOV

V teh dneh bo v organizaciji v občini zaključeno evidentiranje možnih kandidatov za republiške zvezne organe Zveze komunistov. Ob tem je treba reči, da se mezne organizacije razpravljajo o možnostih kandidatov z izredno vrnostjo, žal pa so tudi take to evidentiranje sprejele kot zlo ali pa o tem sploh ni pravljale.

IZ DOSEDANJE ENOTNE TRI ORGANIZACIJE

Krajevna organizacija ZKS Ljubljana-Vič-Rudnik je bila do nedavnega občinska organizacija ZK v občini. 179 članov. Ker je praksa v letih pokazala, da so tako velika organizacija neučinkovite, da je veliki organizaciji praktično ni goče spremljati aktivnost njihovih komunistov, so se komunisti organizacije pred dnevi odločili, da se razdelijo v tri organizacije. V razpravi so nastopili Jančekovič, II – Janez Horjul in tretje Milan Štrukelj.

OBČINSKA UPRAVA IMA AKTIV

Razprava na ustanovnem sestanku aktivna ZK občinske uprave bil konec marca, je pokazala, da komunisti doslej pogrešajo v rano aktivnost ZK v občini. V letnem predahu. V razpravi gah aktivna so predvsem poudarili, da bodo morali v bodoče te aktivnosti povečati več pozornosti in širši odnos imajo uslužbenec do občanov.

NAŠA KOMUNA

Glasi občinske komisije SZDL Ljubljana-Vič-Rudnik haja mesečno. Urejata izdajski svet – častni predsednik Josip Vidmar – in urednik: bor: Milovan Dimitrić, ing. Habjan, Slavo Kobe, Srehan in Sandi Sitar (glavni odgovorni urednik). Uredništvo: uprava Ljubljana, Trg M. D. tel. 20-728, tekoči račun: 501-8-349/3. Rokopisov: čamo. Tiska Tiskarna Ljubljane pravice v Ljubljani.

Fedor Košir

Mnozica ljudi, ki pospremi koga na njegovi zadnji poti, ne more biti pravo merilo njegove široke priljubljenosti. Vendar pa je 3. aprila prihajala k svežemu grobu šele sredina dolgega sprevoda, ko so bile poslednje počastitve že pri kraju. Tako se je večina le nemo poslovila od svojega drugega tovariša.

Nepolnih 66 let je dočakal 25. 11. 1908 v Ljubljani rojeni in 31. 3. 1972 umrl Fedor Košir, pravnik, partizan, kultumi in športni delavec, predvsem pa topel in veder človek. V stroki se je posvetil predvsem sodstvu, tako tudi med NOB, kjer je bil aktiven že od samega začetka (nosilec Partizanske spomenice 1941), bil je član narodne zaščite, septembra 1943 pa je odšel v partizane. Tu je deloval zlasti kot organizator vojnega sodstva in novega ljudskega pravosodja. Po vojni je bil najprej predsednik Komisije za ugotavljanje vojnih zločinov, kasneje pa je opravil še vrsto pomembnih nalog v svoji stroki.

Kot kulturnemu delavcu in ljubitelju umetnosti mu je bila najbolj pri srcu glasba. Bil je tudi aktiven član Akademskoga pevskega zbora.

Kot športnik je bil predvsem smučar in planinec, na tem področju si je pridobil mnogo spoštovanja in zaslug zlasti kot dolgoletni predsednik Planinske zveze Slovenije.

Ob vsej prezaposlenosti je ostal Fedor Košir vselej blizu ljudem in njihovim problemom, ostl je aktiven v osnovnih družbenopolitičnih organizacijah vse do zadnjih let, ko ga je v zagonu njegovih humanih prizadevanj zastavila bolezen na srcu, kateri je tudi podlegel.

Znamenit pisatelj je nekoč povzel misel: Kadar odnese morje kos zemlje, je celine manj in kadar odide človek, je nas manj. Tako čutimo ob izgubi spoštovanega in dragega človeka Fedorja Koširja tudi mi,

tovariši in prijatelji

Obnova Karlovskega mostu in premostitev dolenske železnice

Na zadnji seji skupščine naše občine je bil sprejet sklep, da se iz posojila za ceste, ki ga dobi letos občina na vročena sredstva pri banki, dodeli za fizični začetek del mostu in železnice znesek 300.000 ND.

Cestni sklad SR Slovenije je tudi vnesel v program za leto 1972 sredstva za začetek del. Namenil je vsoto 1.000.000 ND. Enak znesek kot skupščina občine Vič-Rudnik bo namenila tudi skupščina občine Center. Tako bo že letos na razpolago cca 1.600.000 ND.

Projektne študije za obnovo mostu ali gradnjo novega mostu s potrebno ureditvijo okolice je že naročila mestna skupščina neposredno pri ljubljanskem urbanističnem zavodu. Obseg naročene študije je bil letos predelan v merilu možne sanacije sedanjega mostu, ker še ni zaključena izdelava prometne študije mesta in ni znano, kje naj se gradi bodoče mostove preko Grubarjevega prekopa in preko Ljubljanijskega za južno mestno obvoznico in daljinsko cesto.

Tudi dolenska železnica se v tem času še ne bo poglobilo ali celo zožilo, zato se nakazuje gradnja nadvoza preko železnice. Nadvoz, zgrajen kot železen provizorij, naj bi bil vsaj za lahek osebni avtomobilski promet za toliko let, da se problemi križanja zaščitijo, potem bi ga pa prenesli na druga prečeka križanja mestnih cest z železnico, ki jih imamo na področju mesta vsaj še 20.

V merilu varnosti, predvsem pa preglednosti pri dovozu v mesto z Dolenske ceste, to je z edine vpadnice za vzhodni predel države, se bo z rušenjem tega objekta največ pridobilo. To osnovno rušenje omoogoča smiselno ojačitev in razširitev sedanjega mostu, kolikor bo študija pokazala takšno rešitev.

Pred začetkom gradnje na mostu se mora porušiti še zadnji dve hiši ob Karlovški cesti. Opisana objekta sta v priloženi skici označena s črno barvo.

Naslednje objekte, ki so v skici označeni s krožcem, bo treba rušiti že v naslednjih letih, posebno še, če bo prometna študija mostu zahtevala na tej lokaciji gradnjo novega mostu. Novi most je pri predviden v naravnem podaljšku že zgrajene štiri pasovne Karlovske ceste.

Pri reševanju tega vprašanja ne smemo mimo dejstva, da sta tako Karlovska kot tudi Dolenska cesta stavmo že štiripasovni komunikaciji, ki se ob mostu prelijeta v dvopasovnici. Ravno zaradi te velike in zelo ne-

varne pomanjkljivosti, ki je v merilu propustnosti prometno grlo celotne dolenske vpadnice, morajo vse nove rešitve, na starem ali novem mostu nakazati vsaj štiripasovno voznišče z vso spremeljavo, kolesarji, pešci, itd., ali pa tako, da se zgradi nov most samo v polovični širini ter bo novi služil za izvoz iz mesta, sedanji Karlovški most pa za uvoz v mesto.

Vsi ostali objekti, ki so v skici označeni s pikico, bodo prej ali slej porušeni v zvezi z gradnjo mostov, gradnjo podvoza ali nadvoza preko železnice in gradnjo novega priključka, ceste za gradom, gradnjo težjega mestnega prometnega križišča itd.

Obstoječe hiše vzhodno od sedanje dolenske železnice bi ostale neporušene samo v primeru, če se železnico preloži in poglobi. Le v tem primeru bi potekala Dolenska cesta v sedanji niveletici, sicer bo treba graditi obojestranske dolge rampe za podvoz ali nadvoz, ki pa zahtevajo rušenje sosesčine.

Gotovo je sedanje križanje Dolenske ceste z železnico enako težko prometno grlo kot je sama rešitev Karlovskega mostu. Eno reševanje zahteva reševanje drugega, ker bodo sicer samo polovične rešitve. Ravno zaradi kompleksnega reševanja omenjenih dveh objektov, ki že sami zahtevajo velika rušenja starih hiš tega območja, bo končna prometna in oblikovna ureditev zelo draga in se bo gotovo v fizičnem reševanju razmaknila na več naslednjih let.

Letos pa naj se zaključijo študije ter poruši vsaj prvo hišo ob Dolenski cesti in zadnji dve ob Karlovški cesti. Če ta ukrep bo veliko prispeval k nadaljnjemu reševanju celotnega problema. Preložitev telefonske govornice, trafo postaje in spomenika ne sme predstavljati neke izredne ovire pri začetku akcije.

CIRIL STANIČ

Dinar za Karlovški most

Koliko časa bo še vzdržal sedanji Karlovški most? Kdaj bomo lahko postavili temelje za nov, širok, sedanjemu prometnemu vrvežu ustrezajoč most? Vprašani, ki terjata odgovor vsakomur, katerega vskandjanja pot ga vodi čez. Problem je prisoten že dalj časa, pa vendarle še vedno brez ustrezne rešitve. Pogovarjajo se o njegovi usodi enkrat tu, drugič tam, pa se konec koncev vseeno nič ne ukrene njemu v prid. Zakaj torej samo o besede, dajmo, pričnimo mi Vičani, je dejal Ciril Stanič, potem pa predlagal skupščini, da nameni iz kreditnih sredstev (za ceste) 300 tisočakov kot začetni simbolični polog za gradnjo novega Karlovskega mostu.

J. D.

Ustanovljena komisija za ugotavljanje izvora premoženja

Na podlagi zakona o davkih občanov, ki predpisuje ustanovitev komisije za ugotavljanje izvora premoženja (zoper osebe, ki razpolagajo oziroma trošijo sredstva, ki so znatno večja od dohodkov, ki so jim ostali po odmeri davkov...), so odborniki soglasno potrdili ustanovitev te komisije tudi pri naši občini. Štiričlanska komisija, v kateri so Milan Buh, Asta Domitrovič, Jana Kušar, Anton Košir, bo predsedoval Marjan ing. Trebežnik.

J. D.

Borci in invalidi družbeno aktivni

Po vsej občini so v teku redne letne konference krajevnih združenj borcev in vojaških vojnih invalidov NOB. Na konferencah je govora o opravljenih nalogah, o težavah pri delu in o delu v prihodnje.

Če so bile tovrstne razprave se pred leti v velikem delu namenjene reševanju osebnih oz. družinskih težav borcev in invalidov, se je to sedaj premaknilo na področje aktualne družbene problematike. To kaže po eni strani, da se je položaj borcev in invalidov izboljšal, po drugi pa, da hočejo ostati aktivni tudi v prihodnje. Na to kaže napoved tudi dobra udeležba na letnih konferencah, saj prihajajo praktično vsi člani, ki jih ne ovira bolezen ali druga neprilika.

Ko bodo zbrani o vseh konferencah kompletni podatki, bomo o rezultatu poročali. Tokrat objavljamo kot primer poročilo z ene izmed takšnih konferenc.

J. DOMITROVIČ

Letošnji proračun sprejet

Dobro pretreseni osnutek predloga letošnjega občinskega proračuna (pretresli so ga zbori volivcev) je spet priromal na odbomiške klopi. Zvrhan koš potreba in želja pa se letos (še posebno z ozirom na gospodarsko situacijo, v kateri smo) še vedno ne bo mogel izprazniti. Tako so menili tudi odborniki, ko so sprejemali letošnji proračun, ki pa je v primerjavi z lanskim precej višji, saj znašajo čista proračunska sredstva, ki so razporejena v posebnem delu proračuna, 43,47 milijona dinarjev.

J. D.

Cene za vse enake!

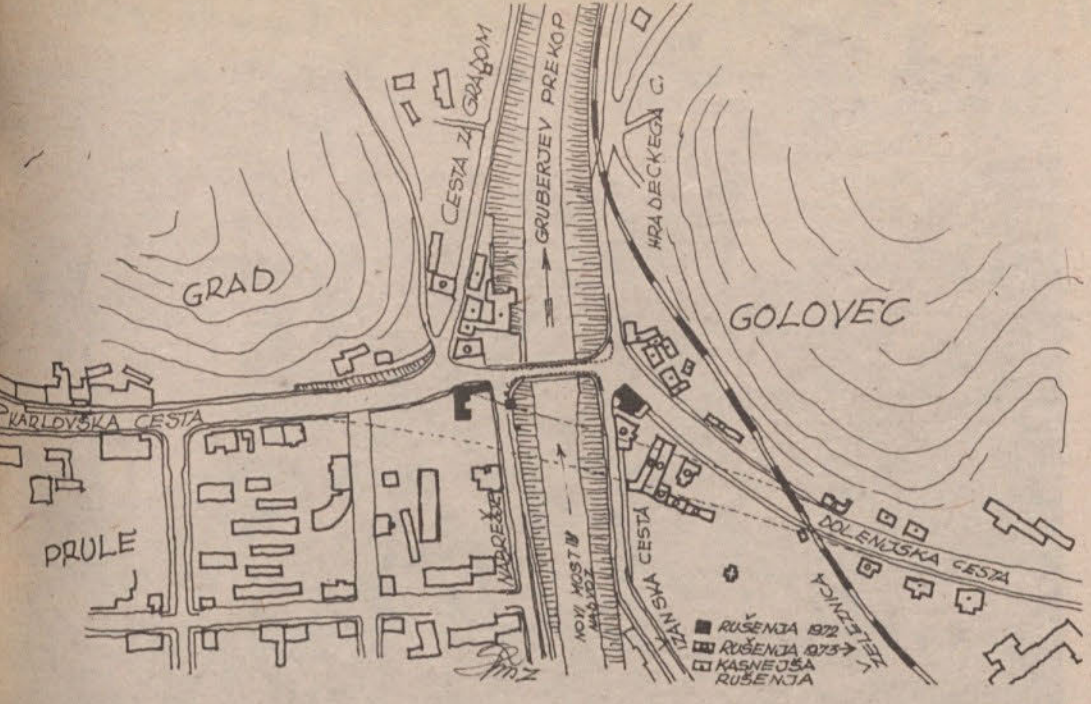
Mestna skupščina je na eni svojih zadnjih sej sprejela (v razpravo) informacijo z zahtevo kombinata Žito za kompenzacijo maloprodajnih cen črnega kruha. Proučila je tudi informacijo o problematiki oskrbe Ljubljane s svežim mesom in poročilo o drobnoprodajnih cenah mesa in mleka.

Še predno bo svet za gospodarstvo mestne skupščine pripravil gradivo o tem za eno prihodnjih sej, je mestna skupščina ob podpori večine svojih odbornikov menila, da je treba cene svežega mesa, mleka in mlečnih izdelkov enotno urediti po sporazumu za celotni slovenski potrošniški prostor. Skupščina je podpisnikom sporazuma priporočala, naj ugotovijo poprej možnosti in interese ljubljanskih občanov na njihovo preskrbo z osnovnimi življenjskimi artikli.

I. V.

Še en občinski svet

Odborniki obeh zborov so na zadnji skupščinski seji soglasno sklenili, da se tudi pri naši občinski skupščini ustanovi svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Naloga tega sveta naj bi bila obravnava in preučevanje cestno prometne pro-

Srečanje internirancev na Turjaku

V nedeljo 9. aprila 1972 so se v dvorani Zadrugnega doma na Turjaku srečali bivši politični interniranci in zaporniki s področij ZB NOV Velike Lašče in Turjak ter še desetih okoliških združenj borcev NOV. Kljub močnemu dežju se je zbralo nad 50 oseb v slavnostno okrašenih dvoranah, na čelu so bili štirje društveni praporci ZB NOV. Predsednik komisije za internirance pri občinskem odboru ZZZB NOV Ljubljana Vič-Rudnik Ljubo Tiplič se je spominjal dela in borbe aktivistov za OF, dokler niso bili po „zaslugi“ domačih izdajalcev izročeni okupatorju, ki jih je stlačil v zapore in taborišča, kjer je bila povsod enaka klika: nečloveško duševno in telesno mučenje, izčrpavanje z lakoto in težkim delom, končno sežig v krematoriju. Na kratko je orisal nekatera kruta dogajanja v zaporih in taboriščih doma in širom po svetu, kjer so fašistični rablji trpeli svoje zrtve. Edino trdna vera v svobodo, vera v polom sovražnika in trdno zapanje v novo življenje v osvobodjeni domovini so bile sile, ki so ohranile pri življenju izmučene internirance.

Srečanju je prisostvoval okrog 40 učencev višjih razredov osnovne šole v Velikih Laščah in na Turjaku. Sledile so recitacije in nastopi pevskih zborov pod vodstvom upravitelja osnovne šole Velike Lašče tov. Valjevca. Na zboru izvoljena tričlanska delegacija je položila venec na spomenik padlim na Turjaku. V razpravi je prišla tudi do izraza že tolikokrat izražena zahteva, da mora Zahodna Nemčija po že dolgo obstoječih zakonskih določilih izplačati odškodnino Jugoslovanom za fašistično nasilje, ki so ga na najkrušnejši način izvršili Nemci nad interniranci.

V prijetnem razpoloženju so zbrani obujali spomine na preteklo težko dobo po zaporih in taboriščih. Srečanje je uspelo v zadovoljstvo vseh navzočih in v pouk mladini, ki je pozorno sledila izvajanju.

LJUBO TIPLIČ

Zbrali so se borci na Koleziji

Letna konferenca krajevne organizacije ZB Kolezija, ki je bila 16. 3., je v vsakem pogledu zadovoljila. Navzočih je bilo preko 60 članic in članov.

Tovariš Andrej Škerlavaj je v poljudnem predavanju orisal svetovno politično situacijo. Razvila se je široka diskusija, ki je zajela vso dvorano in bila zaključena z obljubo predavatelja, da bo na prihodnjem sestanku, ki bo sklican v ta namen, ponovno poročal o politični situaciji v Jugoslaviji.

Predsednik Rado Stepišnik je nato poročal o delu odbora in poverjenikov. Odbor je obravnaval številne prošnje za podpore, posojila, stanovanja, zdravljenje itd. Zelo pribirali članarino in izpolnili razne druge naloge. Iz poročila je razvidno, da ima organizacija 380 članov. V minulem koledarskem letu je umrlo 8 članov, vsakemu smo podarili venec in organizirali spremstvo z društvenim praporom.

Druženje je s sodelovanjem združenja v Trnovem privedlo vsakodnevne običajne komemoracije pred spomenikom žrtv. Udeležba pa je bila žal zelo pičla, čeprav štejeta obe združenji okoli 700 članov. Po poročilu nadzornega odbora, ki je našel stanje v redu, se je razvila pestra debata, v kateri je bilo podarjeno, da se tovariši iz naselja Murgle, razen treh, še vedno niso vključili v organizacijo. Konferenca je sklenila, naj se jih povabi prek šole tedaj, kadar jim bo postala organizacija potrebna.

Z burnim odobravanjem je bil sprejet predlog predsednika, da se tovariš Tito ponovno odlikuje z redom narodnega heroja za njegovo nesebično in dolgoletno delo.

BRANKO LOVREČIČ

Kako smo lani gospodarili?

V lanskem letu so gospodarske organizacije v občini ustvarile skupno 549 milijonov dinarjev družbenega proizvoda, kar predstavlja v primerjavi s predhodnim letom kar za 25 odstotkov večji celotni dohodek. Levji delež tega ustvarjenega dohodka je odpadel na industrijske organizacije (42,6 odstotka) in trgovino (Mercator 33,5 odstotka). Nadporečno povečanje pa je bilo zabeleženo v trgovini (za 31 odstotkov), gostinstvu (41 odstotkov) in kmetijstvu (27 odstotkov), medtem ko je bil manjši dohodek ustvarjen v gradbeništvu.

Porabljena sredstva so se povečala za 28 odstotkov, kar je vplivalo na zmanjšanje ekonomičnosti poslovanja gospodarstva za 3 odstotke. V sami delitvi dohodka se je izboljšalo delitveno razmerje med bruto osebnimi dohodki in skladi. Medsebojna zadolženost pa je lani še vedno naraščala, saj so se terjatve do kupcev povečale za 47 odstotkov, obveznosti pa so se povečale za 20 odstotkov, kar še vedno prikazuje dokaj neugodno sliko likvidnosti.

Med industrijskimi podjetji v občini so lani kar tri gospodarske organizacije precej občutno preokročile plan in sicer Tovarna vijakov, Tobačna tovarna in Hoja. Šest organizacij pa plana ni doseglo. Največji problem gospodarskih organizacij v industriji je bil lani likvidnost, saj tovrstnih težav nista imeli le Iskra, Horjul in Ljubljanske opake. Skupne terjatve v industriji so bile še enkrat višje od obveznosti. Žičnica in Galanterija Podpeč sta lani izkazovali celo več obveznosti kot terjatve. Morda za ilustracijo še podatek, da se je lani vrednost izvoza povečala za 9,6 odstotka, izvozni plan pa je bil dosežen 90,4 odstotka.

Kako pa sta v lanskem letu poslovali gospodarski organizaciji s kmetijskega področja? Poslovanje kmetijske zadruge Velike Lašče je bilo po ocenah zadovoljivo, kazalci uspešnosti pri Agrokombinatu Barje pa so pokazali ob koncu leta izgubo zaradi nedoseženega dohodka, ki pa jo bo organizacija pokrila iz lastnega poslovnega sklada. Nelikvidnost močno bremeni tudi kmetijske proizvajalce, saj terjatve le minimalno presegajo obveznosti. Celotni dohodek v gradbeništvu se je lani zmanjšal za 4 odstotke predvsem zaradi znižanja celotnega dohodka za 29 odstotkov pri Emona projektu in 38-odstotnega znižanja pri KIP.

In kaj naj na koncu pripomnimo še za obrt? Tudi tu so bile težave z likvidnostjo, kar 40 odstotkov po obrtne organizacije namenile več za sklade, blokirane račune pa so imele štiri organizacije, med katerimi je precej zaskrbljujoče stanje Zimnice.

J. DOMITROVIČ

Srečanje bivših političnih internirancev, zapornikov in izseljencev

Komisija za politične internirance, zapornike in izseljenice pri občinskem odboru ZZZB NOV, je v petek 14. aprila organizirala tovariško srečanje svojih članov s tovarši Malči Belič, Milan Česnik, Rožna dolina, Kozarje, Kolezija, Lado Miklavc in Dušan Kraigher Trnova.

Učenci osnovnih šol Trnova in Bičevje so jim pripravili bogat kulturni program, brali pa so tudi odlomke iz knjige Spomini iz Ravensbruecka. Pogovarjali pa so se tudi o skupnih problemih in obujali spomine na življenje v taboriščih.

J. D.

Po treh letih

Ko je v mestni ljubljanski promet vstopalo „moderno vozilo“ in vse bolj izpodirvalo trolejbusne proge, so bili prav Vičani tisti, ki so predvidevali skrajno kvarne vplive izpušnih plinov že pred tremi leti! Tedaj so se navduševali skoraj vsi drugi ljubljanski občani v svoji kratkovidnosti za avtobuse! Venomer so poudarjali njihove stote mer prednosti. A DANES?

Danes so spregledali, a žal prepozno! Resnično tedaj edinole Vičani niso mogli pregledati slepcev, ki so si želeli SODOBNEGA AVTOBUSNEGA PROMETA! Seveda jim danes preseda, ko tonejo v smradu izpušnih plinov ne le večje mestne vpadnice, temveč vse prizadete ulice in cestišča. Zastupljeni zrak ni ostal le v središču mesta Ljubljane, temveč se pošastno širi tudi v dokaj oddaljenih predelih našega mesta!

Vprašanje, ki je že naš star problem: ČEMU NISMO MISLILI PREJ NA POSLEDICE?, je grozeče obviselo nad vsemi prebivalci... Mi pa smo podrli stebre za električno napeljavno trolejbusov s tolikšnim veseljem, ki pa se je že po treh letih prelilo v grenčilo!

Boštjan Novšak, Ljubljana, Šarhova 2

Sovdat novi komandir

ANTON SOVDAT, dosedanji šef oddelka postaje milice na Dolenjski cesti, je bil imenovan za komandirja postaje milice Vič-Rudnik. Na Dolenjski cesti na postaji milice pa bo odslej še dosedanji Sovdatov pomočnik JOŽE TROHA. Ob imenovanju obema iskreno čestitamo! — Na sliki: Sovdat, ki je tudi sodelavec Naše komunne, na enem izmed delovnih obiskov v našem uredništvu.

Kdo je kriv?

ali novinar v pesti lokalnih interesov

Lahko si priznamo, da se je dopisniška mreža Naše komunne prav lepo razvila. Naše notranje strani, ki jih posvečamo krajevnim zadevam, so vedno polne desetih drobnih novic, ki naše bralce informirajo o tekočih dogodkih z območja cele občine. Ob velikem številu vesti pa prihaja tu in tam do nesporazumov in napačnih obvestil — za katere so najpogosteje „krivi“ naši novinarji — dopisniki — ali pa tudi kdo drug...

Gotovo je, da novinar, ki obišče vašo krajevno organizacijo, ni vseved. Vi mu pripovedujete stvari, ko so vam znane in same po sebi umevne. Za vas je izvir potoka — tam v hribu npr. nekaj samo po sebi umevnega — novinar seveda tega ne ve in po objavi je pritožba na mizi. Če se kdo od vas pritožuje nad kakšno napačno vestjo, potem morajo povedati svoje tudi novinarji — dopisniki.

Predvsem so informacije, ki jih mnogi dajejo, zelo skope in pogosto povedane preveč previdno. Da ne bi bil kdo užaljen. Največkrat predsedniki KS ali SZDL, ki novinarje sprejemajo, govore na pamet — brez dokumentacije. Ko preberejo, kar so po občutku povedali, je pa ogenj v stehi — seveda novinarjevi!

Dopisniki tožijo, da svoje težave skrčite vse preveč na komunalne probleme. Predsedniki komaj kaj vedo o delu družbenih organizacij — če govore — govore najpogosteje o „vrlih gasilcih“.

Nekatere krajevne skupnosti so sprte (neporavnani računi iz vojnih dni ali pa enostano ljubosumje), pa oporekajo vrednost objavljenim zaslugam sosedov. So pa tudi znotraj KS tu in tam skupine sprtih. Tisti, ki so v vodstvu že 25 let in oni mladi, ki bi radi upravljali, pa ne morejo. Eden od rezultatov takega boja je, da drug drugemu oporekajo objavljene informacije. Končno, ko se že kakš pobotajo, naprtijo krivdo dopisniku, ki ga že ni več med njimi.

Dopisnik NK

Preusmerjenim kmetijam prvo mesto v razvojnem programu

Po nekajletnem mrtvem obdobju pri načrtovanju razvoja kmetijske proizvodnje je nedavno občinska skupščina sprejela srednjeročni program razvoja kmetijstva v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Pred razpravo o srednjeročnem programu v občinski skupščini sta o njem razpravljala svet za kmetijstvo in sekcija za kmetijstvo in gospodarstvo pri IO SZDL Vič-Rudnik.

Če hočemo načrtovati prihodnost, moramo poznati sedanost. V naši občini je 47 % kmetijskih zemljišč od skupnih 54.356 ha, ostalo so gozdne in nerodovine površine. Povprečna velikost posameznega posestva je 3 ha. To je izredno majhna posest, ki daje gospodarstvu bruto dohodek 3,6 milijona starih dinarjev. Zaradi nizkega standarda 1 % kmetijskega prebivalstva stalno pada, tako da imamo le 10,8 % kmetov. Dejansko živi na kmetijah 30 % ljudi. Migracija je izredno močna in jo bo nujno zaustaviti. Za naše kmetije je nadalje značilno, da so zelo slabo opremljene, da je strokovna usposobljenost minimalna, storilnost majhna, predvsem pa to, da še tisto malo proizvodov ne morejo prodati ali pa zelo neustrezno prodajo, ker tržišče ni urejeno. Spričo takih razmer se ne smemo čuditi, da naši kmetje porabijo samo 60 kg umetnih gnojil na ha. Nazadovala je celotna kmetijska proizvodnja. Število neobdelanih parcel se je povečalo. Dvignil se je le odkup mleka, vendar ne na račun povečane mlečnosti, temveč na račun novo organiziranih zbiralnic. Za tako stanje niso krivi samo kmetje, temveč tudi družba, ker ni našla ustreznih poti do našega kmeta. Kmet ni imel ustreznih pospeševalnih služb in organizacij, s katero bi sodeloval itd. S svojim vozom razvoja ali pa tudi nerazvoja je ostal na pol poti. Zlomilo se mu je kolo, ki ga ne more sam popraviti, ustreznega servisa pa ni imel, tako da se je največkrat dogodilo, da je pustil svoj zlomljeni voz kar tam, kjer je obtičal, in odšel.

Sedaj kaže na bolje. Kmet je dobil svoj servis. Zlomljeno kolo je zamenjano, žal je na nadaljnji poti cesta dokaj slaba in je potrebna previdna vožnja z izkušenim voznikom, ki pozna cesto in prometne znake. Srednjeročni program vsebuje vse tiste elemente, ki jih dober program mora imeti. Poudarek daje preusmerjenim kmetijam, ki naj bi jih imeli do konca leta 1975 že 120. Program je optimističen, vendar ne preveč, če se bodo našla ustrežna sredstva, ki jih danes še ni. Preusmerjena kmetija zahteva svojo preusmeritev na tržno gospodarstvo 20 starih milijonov dinarjev. Brez ustreznih bančne udeležbe ne bo šlo. Krediti morajo biti prilagojeni kmetijskim razmeram, ker jih ne moremo vrniti v kratkem času z ustrežno obrestno mero, saj se kapital v kmetijstvu počasi obrača. Žal so ta sredstva potrebna takoj, ker vsak dan, ki bo zamujen, bo za vedno izgubljen. Sredstva iz občinskih virov oziroma iz hranilno-kreditnih vlog pri kmetijskih organizacijah so premajhna že za sam start.

Se nekaj je, ker si iz preteklosti ne moremo več privoščiti. Potrebno je stabilno gospodarstvo in tržišče, kjer bo kmet lahko prodajal svoje proizvode in kupoval reprodukcijski material, gnojila, stroje, semena. Kmetovi proizvodi in repromaterialji si morata biti v odnosu, preusmerjeni kmet ne more prodajati pod produkcijsko ceno.

V razvojnem programu je dan podarek živinorej, kar je edino pravilno, ker krajevne razmere to pogujejo. V samem programu so nekatere stvari izpadle oziroma zajemajo le ožja področja oz. posamezne vasi, kot je seme motovilca, vrba za pletenje itd. Prav je, da se zavedamo, kaj je moč pridelati na našem območju, oz. da vemo, s čim razpolagamo. Na te in podobne stvari so opozorile tudi javne razprave. Posebno mesto ima konjereja na barjanskem področju.

Kako dolgo še petrolejke?

Glavna pozornost prebivalcev z območja krajevne skupnosti v Polhovem Gradcu je na zadnjem zboru volivcev, ki je bil 5. marca, veljala elektrifikaciji nekaterih zaselkov. To se 27 let po osvoboditvi kar malo nenavadno sliši. Zato so zahteve tamkajšnjih vaščanov, da bi dobili denar za ta namen, toliko bolj upravičene.

Krajevna skupnost Polhov Gradec je že decembra predložila skupščini naše občine zahtevo za elektrifikacijo vasi Selo in za obnovo elektrifikacijskega omrežja v Babni gori. Krajevna skupnost se je tudi že lani junija dogovorila z Elektro Ljubljana-okolica, da bi za vas Selo, dela vasi Setnica in Babna gora izdelali potrebne načrte. Oktobra je potem posebna strokovna komisija s predstavniki krajevne skupnosti in vaščani že pregledala zemljišče in določila del trase za daljnovidno omrežje do transformatorja, ki bi ga postavili v Selu.

Prav tako je krajevna skupnost v Polhovem Gradcu že dobila pismeno soglasje od gozdnega gospodarstva Ljubljana, da bi lahko presekalni celotno traso za visokonapetostno in nizkonapetostno omrežje. To so tudi storili. Vse podrobne načrte pa še izdelujejo in bodo gotovi do konca marca.

Prebivalci z območja krajevne skupnosti Polhov Gradec zdaj zahtevajo od pristojnih občinskih organov, da jim odobrijo predvideni denar za elektrifikacijo teh zaselkov in

Potrebno jo je le ustrezno organizirati. Preko nje bomo prodali barjansko seno, ki se še vedno ne proda lahko. V zasebnem sektorju se predvideva dvig živinorejske proizvodnje za 10 % (goveda) in to čiste pasme.

Profil bodočega kmeta naj ne bo strogo samo kmet. Šole naj bi bodoče gospodarje vzgajale tako, da bi kmet poleg kmetovanja znal popraviti tudi avto (mehanič), znal postreči gostu (gostišča) itd. Razvoj kmetije bi šel v mešano smer, kar se danes tudi že dogaja.

Posebno mesto velja kmečkemu turizmu. V razvojnem programu je predvidenih 6 kmetij. To bi bil skromen začetek, če bi v tem času presumerili 120 kmetij. Seveda so tu potrebni precejšnji napor in sredstva. Potrebno je poskrbeti za ustrezne turistične sobe, sanitarije, urediti dvorišča in okolico. Potrebna je večja

PREDLOG ZA POLEMIKO

Kmet najprej kmet, šele potem krčmar!

Ali je kmečka turistična dejavnost res stabilno gospodarsko utemeljena ali pa je to le muha enodnevnica, ki se bo po sili razmer izmalčila v navadno gostilničarstvo, kakor je bilo na Slovenskem že od nekdaj poznano in zakaj je to skoraj nujnost?

Prav radi pozabljamo na nekaj dejavnikov, ki prvotno zamišljeni idilično obliko „kmečkemu turizmu“ povsem onemogočajo. Predvsem so to dokaj visoke naložbe, ki bi jih kmet moral uporabiti za nujno prilagoditev prenočitvenih prostorov zahtevam gostov. Ti so zaradi sedanjega visokega standarda precejšnje dela mestnega življa na kmetih naravnost nedosegljivi.

Pameten kmet bo denar raje vložil v dela za preusmeritev kmetijske proizvodnje svoje domačije, v izboljšanje slabega zemljišča, ureditev poti in v sanacijo gozda ter v mehanizacijo. Pameten kmet bo denar, ki mu bo na razpolago, raje naložil, tako da ne bo koristil le njemu, pač pa tudi njegovemu poznejšemu rodu. Kmetu naj bo več do tega, da mu v hlevu moka dobra živina in kruljijo debeli prašiči, kakor pa, da mu po kmetiji razgraja razvajena mestna jara gospoda, za katero je idilično izžvlganje ob zvokih beat glasbe od jutra do večera, ne pa mirno sprehajanje v senci zelenega gozda in preko travnatih dobrov. Sodobnemu turistu je bolj všeč svoj po avtomobilskih izpušnih plinih, kakor pa vonj po kravčkih in sveže pečnem domačem kruhu. To bi bilo všeč le pripadnikom starejše generacije, ki pa so v manjšini in pri tem že v zatonu življenja, v pokoku, a jim pokojnina ne dovolj ne takega in ne drugačnega turizma. O, seveda, vikend je prav prijeten na deželi ob bistrem potoku in na mahu v gozdu, le da je potoček v pone-delejek vse prej kot bister, zelena gozdna podrast pa polna ogabnih spominčkov, ki so jih zapustili prešerni turisti. Veselih ptičkov pa ves teden ne bo na spregled, saj jih je pregnal trušč tranzistorjev in gramofonov daleč v nedotaknjeno goščavo, kjer so varni v svojem gnezdu pred toliko vabljivimi izletniki.

Kako bo pa na domačiji, ki se bo preusmerila za turistično dejav-

nost? Kje vzeti delovne moči za strežbo? Domači sinovi in hčera je vse manj na domu, nekaj jih je po službah v mestu in v šolah, predvsem pa so šli za boljšim zaslužkom v tujino. Kmet bo moral znova najeti hlapce in dekle, če jih bo le našel, s tem pa bo storjen krepek korak nazaj v delovnih odnosih na deželi. Kaj bo kmečki turizem lahko vračal stroške za časa primerno plačo teh najetih delavcev, ki bodo krepko vpreženi v delo na polju in gozdu, povrh pa še stregli socialistični buržoaziji, ki se bo šopirila po deželi. Mladina bo hotela plesati ob vsakem času, torej v hišo glasbeno skrinjo! Kje pa bo zdaj toliko oprevani mir na deželi? Gostje hočejo po obilni jedatki tudi piti, pa ne studenčnice ali mleka, pač pa alkoholne pijače, za katerih točenje si bo turistični kmet moral izposlovati dovoljenje, in ko ga bo dobil, ne bo več kmet, pač pa čisto navaden krčmar ali oštr, kakor že hočete.

Ce gostje vsega tega ne bodo dobili, jih drugič ne bo več, kljub rosi na travnikih, ki potem vsaj ne bodo več poteptani, tako da bo kmet lahko nakosil in osušil dovolj sena za svoje šeke in liske, da bodo dajale več mleka in zdravih telet za prodajo, izoral bo več njiv za pridelavo krmil, ker bo vsaj imel čas za to delo, ko ne bo več skakal za vsakim neučakanim turistom, skratka; vrnil se bo k zemlji, na kateri se je rodil in ki ga potrebuje, posvetil bo njej bolj strokovno obdelavo in bo zato od nje tudi dobil vsaj toliko, kakor sem in tja od hrupnih mestnih škričev, ki so prehitro pozabili, da je tudi njihov rod zrasel na z živinskim gnojem in z znojnimi kapljami njihovih staršev preorani zemlji.

Lepo in prav bi bilo, če bi se tudi ob branju tega sestavka spomnili, da je bil prav kmet-garač tisti, ki je reševal domovino vedno, kadar se je znašla v stiski. Mlajši lahko le berejo, kako so za časa prve svetovne vojne romale trume meščanov na podeželje, paberkovat hrano za izstradana mesta in lačne meščane.

Kdo pa je dajal kruha partizanom med zadnjo vojno, ko so se borili proti toliko močnejšemu in bolje opremljenemu sovražniku? Hrane niso dajali ne zahodni ne vzhodni papirnati zavezniki, pač pa je partizane hranil naš, slovenski kmet! Partizanske vrzeli pa je izpolnjevala zdrava kmečka mlada kri, ki je s pravo kmečko trmo podila sovražnega tujsca iz domače dežele. Naše dežele ne bo reševal kmečki turizem, ki je več ali manj modna muha, pač pa do skrajnosti razvito sodobno kmetijsko gospodarstvo vseh panog skupaj s pametno izkoriščano modernizirano industrijo.

Pustimo in omogočimo z vsemi sredstvi kmetu, naj ostane kmet, in ga pri tem zares učinkovito podprimo, da nam bo dajal mleka in kruha in kapljo vina, kakor je to delal skozi stoletja! Spoštujmo kmetov trud in žuljav roko in on bo tisti, ki bo vedno in kjerkoli najboljša obramba ljudske kulture, jezika in zavestnosti, pa naj se zgodi karkoli.

ZORAN TEVŽ

Uboji kolesar, ki vozi preko Rudnika, mora kar naprej zvoniti, a tudi to nič ne pomaga. Če se hoče hitro pripeljati v Ljubljano, se mora ogibati, da se ne bi v koga zaletel. Tak režim je, kadar ni snega. (Pozimi, se razume, imajo pravico pešočiti po cestišču).

Rudničani pa se ne ozirajo na to, ali je zima ali poletje, hodijo kar po napačni poti. Prava zanimivost je v tem, da imajo samo tam tako grdo navado, medtem ko drugod kaj takega še nisem opazil. Moram pa priznati, da se tudi na Lavrici pojavlja nekaj takih posebnosti. To grdo navado bo treba čimprej odpraviti, veste, Rudničani!

Jelka Debevec

Idile na vasi ni več. Ostaja trdo delo, neenako nagrajevanje (v primerjavi z drugimi poklici) in bela cesta v mesta in v svet. — Foto: F. Modic

IZJAVA PREDSEDNIKA KS ŽELIMLJE

Naklonjen gradnji

Ko smo v prejšnji številki naredili zapis z obiska v Zelimljah o gradnji ceste, smo zapisali, da predsednik krajevne skupnosti ni bil pripravljen dosti pomagati. Zato se je oglasil pri nas predsednik krajevne skupnosti VID PIŠKUR in osvetil še drugo plat medalje. Katera je prava, bodo najbolje vedeli prebivalci Zelimej sami.

Piškur pravi: „Vedno sem šel vsem takim in sličnim akcijam „na roke“ in tako sem šel tudi tej. Pomagal sem do skrajnosti, kolikor je le bilo v mojih močeh. Vendar ko so šli graditelji preko zakona in kmetu presekali s cesto njivo po sredini, pa sem moral poseči vmes. Jaz sem jih že pred gradnjo opozoril, da morajo urediti zemljiške odnose, vendar so mi oni tedaj zatrdili, da so to uredili, pa niso. Lahko pa bi, saj je kmet zahteval le enakovredno zemljišče, medtem ko so mu oni ponujali močvirje. Potem ko je prišlo vse pred sodišče, pa so lahko ugodili kmetu. Tisti, ki je dal tako izjavo o moji nenaklonjenosti, ni prav povedal.“

Ta, ki vam je dajal te informacije, je tudi že pred leti skoraj spravil Zelimlje ob gasilski dom, saj ga je hotel dati Mercatorju v zakup za trgovino in smo ga tedaj komaj obdržali, tako da danes lahko gasilci kje delajo.

Kako in kdaj pa bomo dobili novo trgovino, pa res ne vem, saj se Mercator sploh ne zanima za naše priganjanje za novo trgovino. Očitno bomo morali iskati kakega drugega partnerja.“

M. D.

NA RUDNIKU NAROBE SVET!

Kdor se pelje s kolesom ali motorjem iz Ljubljane proti Škofljiči po avtomobilski cesti, naleti takoj od končne postaje mestnega avtobusa na tja do bencinske črpalke na cel spredov ali včasih neurejeno vrsto Rudničanov, ki korakajo domov. Zanimivo je, da korakajo po cestišču, ki je odmerjeno kolesarjem, motoristom in konjski vpregi. Ti Rudničani so prava posebnost. Nikjer ne opaziš takega uveljavljanja pešcev na cestišču, ki je rezervirano za kolesarje in motoriste. Na Rudniku ne vidiš pešca na pločniku, ki je seveda odmerjen njemu. Tu je resnično narobe svet.

Uboji kolesar, ki vozi preko Rudnika, mora kar naprej zvoniti, a tudi to nič ne pomaga. Če se hoče hitro pripeljati v Ljubljano, se mora ogibati, da se ne bi v koga zaletel. Tak režim je, kadar ni snega. (Pozimi, se razume, imajo pravico pešočiti po cestišču).

Rudničani pa se ne ozirajo na to, ali je zima ali poletje, hodijo kar po napačni poti. Prava zanimivost je v tem, da imajo samo tam tako grdo navado, medtem ko drugod kaj takega še nisem opazil. Moram pa priznati, da se tudi na Lavrici pojavlja nekaj takih posebnosti. To grdo navado bo treba čimprej odpraviti, veste, Rudničani!

Jelka Debevec

Delo kmetijske pospeševalne službe

Da se pospeši kmetijska proizvodnja in razvoj zasebna sektorja kmetijstva, je občina že v letu 1970 ustala novila sklad za pospeševanje kmetijstva. S pomočjo sredstev sklada se je formirala kmetijsko pospeševalna služba in pričela z delom na podlagi izdelanega programa.

V programu so naloge, ki zadevajo usmerjanje in pospeševanje razvoja kmetijstva na celotnem kmetijskem prostoru, ker tržišče oskrbujejo skupaj vsa kmečka gospodarstva vseh ekonomskih kategorij, saj so zainteresirana, da z večjo blagovnostjo izboljšajo svoj dohodek.

Ker so investicijske naložbe, ki zadevajo perspektivna kmečka gospodarstva, precej visoke in drugačne od onih, ki se nanašajo na majhne kmetije, posveča pospeševalna služba največjo skrb usmerjanju proizvodnje na kmetijah, ki so potencialno zmogni napredka in jih usmerja v specializirane težke kmetije na podlagi izdelanih načrtov razvoja.

Nadaljnje naloge službe so, da usmerja vlaganja v proizvodnjo sredstva, ki bodo v največji meri racionalno izkoriščena in vplivala na finančni efekt posameznega gospodarstva. Svetuje kmetom pri nabavi določenih strojev, pri preurejanju gospodarskih poslopij, notranjem urejanju določenih objektov, pri nabavi živine, urejanju pašno košnega sistema izrabe travnatnega sveta.

Ena od programiranih nalog pa obsega usposabljanje širšega kroga kmetovalcev za sodobne tehnološke ukrepe. Ukrepi se nanašajo na obsežnejšo in pravilnejšo rabo gnojil, zaščito sredstev, semen, izrabo travnatnega sveta in krmil. Svetovanje kmetijem živine, obnovi goveje črede in služba kontrole proizvodnosti živali je prav tako pomembna naloga te službe.

Po programu so bile v letih 1970 in 1971 izvedene naslednje naloge:

- izdelani so bili proizvodno-financijski elaborati za posamezna kmečka gospodarstva, ki so zaprosila za bančne kredite (36);
- napravljenih je bilo 21 gradbenih načrtov za goveje hlevev od tega 12 za novogradnje in 9 za preureditev — adaptacijo obstoječih hlevov;
- za izboljšanje staleža sivorjave živine na vzrejnem območju Velikih Lašč je bila posvečena posebna skrb rodovniški službi; nagrajevane so bile krave, ki so bile sprejete v rodovnik (111);
- izvršen je bil nakup plemenske živine sivorjave in simmentalske pasme (77) z regresom sklada;
- za izboljšanje proizvodnosti govede se je izvajalo osmerjevanje plemenic s semenom najboljših bikov, k umetnemu osmerjevanju je sklad pomagal s finančnimi sredstvi, prav tako pa tudi pri nabavi plemenjakov, ki izvajajo naravni pripust;
- napravljeni so bili demonstracijski poskusi s pšenico (1), koruzo za zrno (4), koruzo za silažo (3) in gnojilni poskusi na travnikih (5); na terenu je bilo odvzetih 77 vzorcev zemlje in 19 vzorcev sena, ki so jih dali v laboratorijsko analizo;
- organizirano je bilo vzdrževanje in strokovno usposabljanje kmetov na 5 seminarjih in 10 predavanjih. Ob pomoči Ljudske tehnike Ljubljana so bili organizirani 3 tečaji o delovanju vzdrževanju traktorjev in priključkov;
- prirejena je bila velika razstava živine sivorjave pasme v Velikih Laščah, kjer so kmetje pokazali svojo živino.

Poleg zgoraj navedenih del je bil opravljen tudi popis živine in strojev, inventarizirali in evidentirali pa so tudi kmetije, ki bodo preusmerile svojo proizvodnjo.

Ker je preko 70 % kmetijskih površin v naši občini pod travno, si je kmetijska služba zadala leta 1972 kakor tudi za naslednja leta nalogo, da se poveča količina in kvaliteta sena na travnatem svetu, kajti le tako bo možno dvigniti tudi proizvodnjo mleka in mesa.

Ing. Jože Ples

ZRVS maja in junija

V zvezi s pripravami za izvedbo orientacijsko taktičnih pohodov po krajevnih organizacijah RVS sporočamo, da se bodo začeli ti pohodi v drugi polovici maja in se bodo zaključili konec junija. Ob tej priliki občinski odbor ZRVS obvešča vse

svoje člane, da bodo predhodne priprave — predavanja, na katerih bodo obravnavali uporabo busole in hojo po azimutu, topografijo in metodiko reševanja takšnih nalog v obsegu voda. O predavanju bodo vsi člani obveščeni s posebnim vabilom.

A. A.

Eden izmed dveh medvedkov, ki so ju otroci tako nepričakovno preselili iz domačih gozdov v človeško okolje. S posnetka, ki ga za Našo komuno prispeval Jože Jakša, Iska vas 82, je videti, kako naračajo Angelce Zalar, matere enega izmed najditeljev, prav tako počuti.

S proračunskih zborov volivcev

TRNOVO

— predlog proračuna občine za leto 1972 sprejet, s tem da se nerazporejena finančna sredstva v predlogu proračuna porabijo za urejevanje makadamskih cest in za rekonstrukcijo v 5-letnem programu predvidenih cest (Svabičeva, Borsetova itd.);

— da se v proračun občine za leto 1972 vnese znesek 5000 din za preureditev prostorov TV Partizan v Trnovem in 2400 din za redno vzdrževanje stavbe TV Partizana;

— da pristojni občinski organ zahteva od podjetja IGO, da vzpostavi v prejšnje stanje zelenico ob Trnovskem pristanu, ki so jo delavci IGA uničili in napravili iz nje pravcati kolovoz;

— da pristojni organ občine predlaga mestni skupščini preimenovanje slepe ulice, ki gre iz Opekarske na Borsetovo ulico;

— da pristojna služba občine izda nalog komunalnemu podjetju Vič za posipavanje vseh makadamskih ulic na območju KS Trnovo;

— da pristojna služba poostri kontrolo odlaganja smeti in krivce ostro kaznuje (zlasti ob strugi Gradščice in ob Cesti dveh cesarjev).

BRDO—BOKALCI

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet z zahtevo, da se KS Brdo odobrijo še dodatna finančna sredstva za ceste, kanalizacijo itd., skratka za realizacijo investicijskega programa;

— da pristojna služba občine posreduje pri Elektro Ljubljana — mesto, da se območje KS Kozarje priključi k območju mesta. (Nujno potrebna gradnja novih transformatorjev za ojačanje obstoječe električne energije);

— da se čimprej organizira gradnja trgovine in uredi prepotrebna kanalizacija.

KOZARJE

— predlog proračuna občine za leto 1972 sprejet, s tem da se v proračunu zagotove finančna sredstva za asfaltiranje dela Kozarške ceste;

— da se dotacije za KS Kozarje povečajo s sredstvi za adaptacijo gasilskega doma oziroma za ureditev skladišča za potrebe NO;

— da pristojne občinske službe posredujejo pri Elektro Ljubljana — mesto, da se območje KS Kozarje priključi k območju mesta. (Nujno potrebna gradnja novih transformatorjev za ojačanje obstoječe električne energije);

— da se čimprej organizira gradnja trgovine in uredi prepotrebna kanalizacija.

VELIKE LAŠČE

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet brez bistvenih pripomb in predlogov.

ROB

— predlog proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1972 je bil sprejet z naslednjimi zahtevami — predlogi:

— da se KS Rob nameni v proračunu še 10.000 din za dokončno dograditev vodovoda v vasi Pečki;

— da se v proračunu zagotove v letošnjem letu tudi finančna sredstva za rekonstrukcijo ceste Rašica—Rob;

— da se v proračunu nameni del sredstev za gradnjo doma družbenih organizacij v Robu;

— da se za gradnjo vodovoda za naselje Rob dodeli znesek 20.000 din;

— pristojni občinski organ naj zahteva, da komunalno podjetje Vič redno vzdržuje cesto Rob—Krvava peč, s tem da določi za 27 km dolgi odsek stalnega cestarja.

TURJAK

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet s predlogom, da se KS Turjak v letošnjem proračunu zagotovijo še sredstva v višini 10.000 din za ureditev krajevne poti v Catež in za popravilo pokopališča v Turjaku znesek 15.000 din.

ŽELIMLJE

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet soglasno in brez pripomb, vendar s pogojem, da občinska skupščina zagotovi nekaj finančnih sredstev za rekonstrukcijo ceste Želimlje—Pijava gorica;

— da se takoj začne s postopno rekonstrukcijo ceste Želimlje—Pijava gorica, s tem da se najprej odstranijo nepregledani ovinki, ki povzročajo prometne nesreče (od članov občinske komisije zahtevajo ogled ceste).

ŠKOFLJICA

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil soglasno sprejet s predlogom, da skupščina občine iz nerazporejenih sredstev za dejavnosti KS dodeli 40.000 din KS Škofljici za ureditev kanalizacije;

— skupščinski organi in komisija za KS naj prouče možnosti zagotavljanja stalnih finančnih virov KS, da ne bi le-te životarile zgolj od dotacije iz proračuna občine;

— da se takoj uredi numeracija hiš v Škofljici, ker je že blizu polovica vseh hiš na Škofljici brez potrebnih hišnih tablic in števil;

— da pristojni organi končno uredijo križišče v Škofljici na prehodih za pešce z svetlobnimi znaki in z namestitvijo znakov z omejitvijo hitrosti (60 km na uro);

— da predsednika občinske in mestne skupščine skušata vplivati pri Mestnem vodovodu Ljubljana za čimprejšnjo realizacijo izgradnje vodovoda na Škofljici.

IG

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil na zboru sprejet s pripombo, da se za pospeševanje kmetijstva nemi več finančnih sredstev tudi v proračunu;

— da se prouči možnost dodeljevanja kreditov v kmetijstvu pod ugodnejšimi pogoji kot do sedaj — predvsem glede višine in trajanja odplačilnega roka;

— da se kmetovalcem zagotovijo ugodnejše odkupne cene pridelkov in zagotovi ugodna prodaja.

TOMIŠELJ

— predlog proračuna občine za leto 1972 sprejet brez bistvenih pripomb.

— da se ceste na njihovem območju bolje vzdržujejo z posipavanjem zlasti skozi naselje Brest;

— da se določi cestarja, ki bo stalno zaposlen na tem odseku in da se nad njegovim delom vrši stalen nadzor;

— da se prouči možnost postavitve javne telefonske govornice in avtobusne postaje pri Mavcu.

PRESERJE

— predlog proračuna občine za leto 1972 sprejet s predlogom, da se KS Preserje poveča letna dotacija od predvidenih 43 na 60.000 din;

— da se v proračunu predvidijo finančna sredstva za rekonstrukcijo ceste v Gornjo Brezovico;

— da predstavniki občine vplivajo na AK Barje, da le-ta odstopi svojo zgradbo v Preserju v upravljanje KS Preserje, kjer bi ta imela svoje prostore za dejavnost KS in družbenopolitičnih organizacij.

PODPEČ

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet z zahtevo, da se KS Preserju poveča letna dotacija od dosedanjih 43 na 60.000 din;

— da pristojna občinska služba posreduje zahtevo volivcev Komunalnemu podjetju Vič po boljšem vzdrževanju ceste Preserje—Ig (posipanje in namestitve stalnega cestarja na ta odsek).

BREZOVICA

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet s predlogom, da se postavka za telesno vzgojo zviša.

VNANJE GORICE

— predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet brez pripomb. Volivci bi le želeli, da se jim pojasni, koliko sredstev samoprispevka za gradnjo šol in vzgojnih varstvenih ustanov bo Temeljna izobraževalna skupnost porabila za administrativne zadeve.

Trije od štirinajstih

Prizadevanja so bila večinoma uspešna

V sklopu reševanja aktualne občinske problematike imajo nadvse pomembno vlogo občinski sveti. Pri viški občinski skupščini jih lahko naštejemo kar štirinajst, od sveta za družbeni plan in finance do sveta za komunalne zadeve, od sveta za stanovanjske zadeve, za šolstvo pa vse do novoustalovljenega sveta za preventivno in varnost v prometu. Prav na svetih se težave pričnejo najprej reševati, vsak problem se pretrese tu, vsak predlog se formira tu, nato pa se šele gradivo posreduje občinski skupščini. Tako bi lahko rekli, da pravzaprav sveti predstavljajo desno, no da, če ne desno, pa vsaj podaljšano roko občinske skupščine.

Kakšni so sadovi njihovega dela, s katerimi težavami se najčeseje srečujejo, vse to in še marsikaj smo sklenili povprašati njih predsednike, da nam pa sami povedo kako in kaj, saj o njihovem delu vemo zelo malo ali praktično nič. Danes vam posredujemo odgovore predsednikov Cirila Marinčeka (za svet za družbeni plan in finance), Ignaca Voljča (za svet za industrijo) ter Marjana ing. Trebežnika (za svet za kmetijstvo).

S SKUPNIMI MOČMI IN PRIZADEVANJI JE NAŠE DELO USPEŠNO

Naša komuna: Splošno vprašanje vsem naj bo: ali menite, da je bil vaš svet v svojih prizadevanjih pri reševanju tekoče problematike uspešen ali ne? Zakaj ne, oziroma čemu pripisujete uspešnost dela?

CIRIL MARINČEK: „Zahvaljujoč prizadevanjem in čutu odgovornosti članov sveta, moram oceniti delo sveta pri reševanju tekoče problematike kot dokaj uspešno. Pripomniti pa moram, da naše delo ne bi bilo zadovoljivo, če ne bi strokovne službe dobro pripravile material o problemih, ki jih je svet reševal.“

IGNAC VOLJČ: „Menim, da je svet za industrijo v okviru svojih pristojnosti skušal biti uspešen, saj je pojmoval svojo družbeno vlogo tako, da je poleg redne tekoče problematike kot je: analiza gospodarstva industrijskih podjetij v določenih obdobjih skupaj s svetom za obrt organiziral več posvetov s predstavniki gospodarskih organizacij, organiziral razgovore med predstavniki bank in gospodarskimi organizacijami, člani našega sveta pa so se pogovarjali tudi s predstavniki posameznih gospodarskih organizacij o

problemih, ki so jih le te reševale same ali pa s pomočjo občinske skupščine in njenih organov.“

MARJAN ing. TREBEŽNIK: „Tudi jaz menim, da je bil svet pri svojem delu uspešen, seveda v okviru možnosti, ki jih ima v mejah občinske pristojnosti. Večji del zaostrenih proizvodnih in tržnih pogojev v kmetijski proizvodnji ima namreč večje razsežnosti in jih v mejah občine ni moč rešiti. Morda se uspešnost dela sveta kaže prav v tem, da je navezal tesno sodelovanje s proizvodnimi organizacijami, organiziral in ojačal pa je pospeševalno službo in je s posredovanjem občinske skupščine dosegel, da so se v okviru možnosti zagotovila sredstva za izvajanje postavljenih programov.“

DAVČNA POLITIKA IN NADZOR TROŠENJA SREDSTEV

Naša komuna: S kakšno problematiko (če izvememo proračun) ste se člani sveta za družbeni plan in finance najčeseje srečavali?

CIRIL MARINČEK: „Področje dela našega sveta je zelo obširno, kar pomeni, da mora svet poznati problematiko uporabnikov družbenih sredstev, če hoče zadovoljivo sodelovati pri reševanju njihovih problemov. Prav tako pa mora nadvse dobro poznati tudi razmere v gospodarstvu, da bi lahko predlagal ustrezen instrumentarij zbiranja sredstev (davki, takse).“

V danih možnostih je bila posvečena posebna skrb davčni politiki, ki naj bi ne bila le instrument kratkoročnega zbiranja denarja, ampak tudi sredstvo za stimuliranje gospodarske dejavnosti. Prav zato je svet predlagal nekatere davčne olajšave za deficitarne obrti, predvsem ter-

ciarne, kar bo gledano dolgoročno, blagodejno vplivalo na njihov razvoj in na povečanje sredstev za kritje skupnih potreb. Predlog je potrdila tudi občinska skupščina.“

Naša komuna: „Poleg davčne politike, ki predstavlja reševanje širšega vprašanja, pa je svet reševal še...“

CIRIL MARINČEK: „Svet je imel polno razumevanje za težave kmetov. Mnogim je na podlagi utemeljenih predlogov znižal davke, da pač ne bi zašli v še večje težave, oziroma da bi imeli v prihodnosti boljše pogoje gospodarjenja.“

Med letom je svet razporejal sredstva za potrebe, ki jih ni bilo moč predvideti v proračunu. Prav tako pa si je prizadeval, da bi bil nadzor nad trošenjem družbenih sredstev učinkovit. Opozarjal je na neracionalno uporabo na nekaterih področjih, da bi se pomanjkljivosti odpravile.“

Naša komuna: „In v bodoče?“

CIRIL MARINČEK: „Določeno bo v glavnem potekalo v dveh smereh: na snovanju ustrezne davčne politike in na učinkovitosti davčne operative ter na dobrem nadzoru racionalnega trošenja sredstev. Nadzor bo moral biti kar se da celovit, od občanov v krajevnih skupnostih, svetov in upravnih odborov skladov do občinske skupščine.“

NELIKVIDNOST IN POMANJKANJE INDUSTRIJSKIH LOKALIJ

Naša komuna: Kje in katera so takoiimenovana „ozka grla“ v industriji naše občine?

IGNAC VOLJČ: „Na to vprašanje je pravzaprav težko podati pozitiven odgovor, ker bi bilo nesamokritično, če bi bil svet popolnoma zadovoljen s predlogi in sklepi, ki so na ta ali oni način zadevali naše industrijske organizacije. Vendar mislim, da je naš svet vsaj poskušal reševati in svetovati gospodarskim organizacijam in organom občinske skupščine, kako reševati predvsem tri probleme.“

Naša komuna: In kateri so ti problemi?

IGNAC VOLJČ: „Če jih kar obrazložim. Prvič: nekaj industrijskih organizacij je bilo zelo prizadetih zaradi splošne nelikvidnosti v gospodarstvu in so zašle v stisko,

saj so imele blokiran tekoči denar, kar jim je povzročilo velike težave pri poslovanju.“

Drugič: zaradi splošnih inflacijskih tendenc tiste organizacije, ki so pod kontrolo cen, niso uspeli ugotoviti svojih cen s cenami na jugoslovanskem tržišču, zato so zašle v nominalne težave. Posledica nizkih cen in nelikvidnosti podjetja pa je bila občutno pomanjkanje obratnih sredstev. Prav tu pa si je naš svet prizadeval, poiskati pomoč skrajno pristojnim občinskimi organi, da se tvorstve organizacije izkopljejo svojih težav.“

Verjetno pa je še vedno aktuelno, kar bom pojasnil kot tretje. Znano je, da je velik del naših podjetij urbanistično „ujet“ med novanjska naselja, zato je postajalo iskanju novih lokacij za karavarnost. Vendar pa so sredstva za pridobivanje novih industrijskih lokalij razmeroma visoka, zato je organiziral razgovor med pristojnimi Komunalnim podjetjem in zainteresiranimi gospodarskimi organizacijami, da bi našli skupno rešitev. Tu smo uspeli le delno, kajti pomanjkanje industrijskih lokalij con je resnično „ozko grlo“, nadaljnji razvoj za obstoječih podjetij strijskih podjetij, pa tudi tistih, ki želeli lokacijo na višjem področju, saj je prav to področje zelo pomembno za postavitev lahke industrije.“

Naša komuna: Ker ste v odgovorih pravzaprav že odgovorili na vprašanje, ki smo vam ga zastavili sedaj, se pravi o reševanju in odpravljanju „ozkih grl“ morda za konec na kratko o gospodarjenju industrijskih podjetij?

IGNAC VOLJČ: „Pripomniti da so naša industrijska podjetja v liki večini pokazala v preteklosti zultate uspešnega gospodarstva. Tudi programi, ki jih deloma izvajajo, kot na primer Tovarnjakov, so odraz precejšnje pripravljenosti in sposobnosti naših podjetnikov za dobro gospodarjenje in daljnje razvijanje samopravnega sistema v naši socialistični družbi.“

PREUSMERITEV KMETIJ DOLEVANJE Z INDUSTRIJO

Naša komuna: Na eni skupščinskih sej je svet za kmetij

Punt v požganih vaseh

Okrog Golega in Škrilj

Za to številko Naše komune, ki izhaja neposredno pred letošnjim občinskim praznikom na Golem, nam je prvoborka Pavla Centa, ki je večino vojnih let preživela na Golem in z Golami, prispevala svoje spomine iz tistih težkih let, ki pa jih je bilo vredno preživeti. Zaradi nemajhnega zaupanja, da bo gorja naposled konec in da se bo po viharjih letih vojne nadaljevala v miru borba za novo podobo sveta.

Že v stari Jugoslaviji je bilo na Golem nad Igom društvo kmečkih fantov in deklet. Velikokrat so prirejali razne igre. Tudi gasilci so bili zelo delavni, tako na Golem kakor tudi v Škriljah. Kadar so bile volitve, so se vsi zavzemali za kmečko stranko, tu ni bilo izjem. Leta 1938 so organizirali zbiranje podpisov za prijateljstvo s Sovjetsko zvezo. Odziv je bil velik.

Povsod se je govorilo: ta režim se mora zrušiti!, in do tega je prišlo v letu 1941. ob razpadu stare Jugoslavije. Po vaseh so se začeli zbirati fantje in možje in začeli na skrivaj kopiciti razno orožje in municijo, kar je pustila razpadla jugoslovanska vojska na Golem in v okolici. Zavedali so se, kako jim bo to še prav prišlo v boju z okupatorjem naše zemlje.

Primerilo se je, da so prišli Italijani na Golo v gostilno k Virantu, misleč, da se bodo zabavali in plesali z našimi dekleti. A morali so bežati kolikor so jih nesele pete, tako da so nekateri pozabili celo na svoje orožje. Naših fantov je bilo 9, Italijanov pa čez 40 do zob oboževanih, pa so kljub temu morali bežati pred našimi, čeprav ti razen trdih pesti in poguma niso imeli ničesar.

Začeli so se razni sestanki in organizacija OF se je širila. Kot se spominjam, je bil prvi tak sestanek na Golem pri Andreju Gradišarju (sedaj stanuje nekje v okolici Polhovca Gradca). Tega sestanka se je udeležil tudi pokojni Nikolaj Šteblaj, ki je bil komunist od 1936 dalje in prvi organizator OF v našem kraju. Spominjam se tudi, kako so se večkrat zadrževali organizatorji OF tudi v Selniku pri Benšetovih. Najbolj pa se spominjam bratov Kogoj iz Ljubljane, Milana Majcna in drugih. Največkrat so se zadrževali na Mokercu. Ljudje so jim radi pomagali. Dajali so jih hrano, večkrat pa so fantje iz vasi Škrilja in Golo sami odnašali nabrani material. Enako je bilo tudi v drugih vaseh pod Mokercem.

Prve dni marca 1942 se je javil neki italijanski vojak, češ da je ušel iz italijanske vojske in da hoče k partizanom. Čez nekaj dni pa je ušel od partizanov in je vse izdal. 19. marca 1942 so Italijani ponoči obkolili vasi in začeli preganjati ljudi ter jim požigati domove. Tega dne so požgali na Golem župnišče, graščinsko žago

in gozdarsko poslopje na Mokercu ter cerkev in planinsko kočijo Kureščku.

Z Golega so može in fante odpeljali v zapore v Ljubljano, potem naprej v intamacijo. Drugi dan so napravili enako tudi vaščani iz Škrilj, samo s to razliko, da so moške za en dan in noč zaprli na Golem in jih zaslisevali. Našel pa se je izdajalec, fant, in je izdal Nikolaja Šteblaja in Jozeta Lavriča iz Škrilj. So drugi dan ostale izpustili, ta dva pa odpeljali v Ljubljano v zapore, nato pa v intamacijo, od koder se nista nikoli več vrnila.

Italijani so nas pognali iz hiš zjutraj, skoraj gole. Dali so dobro uro, da je vsakdo vzel, kar je mogel, potem pa so nas na cesto proti Igu. Moške so odgnali, starčke, žene in otroke pognali. Prizor je bil nepopisen. Kolona voz se je pomikala proti Igu, jokalo je vse, tudi živina je tulila, menda je tudi ona slišala našo usodo. Živino in hrano so Italijani večinoma pobrali in so sicer odpeljali vse, kar je bilo kaj vrednega, drugo pa so uravnali. Tako smo prišli na Ig kot beraci. Tam so nas vaščani sprejeli na streho, čeprav so se bali, da tudi nje lahko doleti enaka usoda.

Podobno se je dogajalo tudi drugim vasem. Iz Selnika, Rob in Visokega so bežali ljudje v Želimlje, iz Zapotoka v Ceterje, Osredka v Rob, kamor je kdo mogel in smel. 19., 20. in 21. marca so požgali 17 vasi in zaselkov. To so bile vasi Golo, Škrilje, Suša, Rogatec, Visoko, Zapotok, Osredok, Centi, Purčič, Uzmane, Mačke, Selo, Krvava peč, Dednek, Neredi, Predgorje, Bukovec. Naša usoda je bila nepopisna. Odvzeli so nam vse, ostalo nam le pogum in sovraštvo. Od daleč smo gledali, kako naši domovi, delo naših žuljavih rok. Teden dni po požigu smo vračali nazaj in žalostno gledali na naša pogorišča. Bili smo brez hrane, obleke in strehe. Ljudje so se nastanili pod kletnimi obočji, kjer so ti še ostali. Pomagali smo si med seboj, z združenimi močmi smo si naredili zasilna bivališča, čeprav skoraj brez orodja in materiala, z golimi rokami.

Po naši vrnitvi v požgane vasi se je začel pravi punt. Vrstili smo sestanki, ustanavljali odbori OF, možje in fantje pa so se pravljali na množičen odhod in partizane. Nekateri so odšli na drugi v začetku maja. Dobro se spominjam, kako sem možu povedal: „Abi: „Pavla, še kaj preskrbi, saj bo še prišel iskat!“

Isti dan sem odšla na Ig k Antonu Šenku po poročila o situaciji v ravnini. Izvedela sem, da je iz postojanke na Igu odšlo 9 karabinerjev v patrolo v Želimlje. Tam jih je skupina partizanov — z Dako in Abijem na čelu — polovila in odgnala s seboj. Samo eden od njih je skrnil v gnojnico pod svinjakom pri Kramarju sredi Želimlje, potem zbežal nazaj na Ig. Zvečer so partizani napadli karabinerje v postajo na Igu in jo zažgali. Tako je postal tudi Ig del osvoboditve ozemlja za teden dni.

Zaradi teh naših akcij so začeli Italijani pritiskati iz Ljubljane na Škoflje. Borbe so se vodile okrog Iga. Partizani in vaščani na Golo in Škrilje so bili na položajih nad Igom, pri Kremencu, Dragi. Na Golem in v Škriljah smo organizirali in kuhali hrano za borbe. Vsaka gospodinja je dala in skuhalo, kar je največ mogla, čeprav je tudi sama komaj kaj imela. Žene so rekle, pomagaj jim, da bodo lahko vzdržali na položajih in da nas ne bodo Italijani spet preganjali iz teh ruševin. Čez dvajset nas je bilo, ki smo hrano borem na položaje. Možje pa so istočasno prekopalji in sekali dreve, da ne bi mogel sovražnik tako hitro do nas.

Starostno zavarovanje kmetov

Republika SR Slovenije je sprejela 15. 3. 1972 zakon o starostnem zavarovanju kmetov

Kot proučujemo omenjeni zakon, gotovimo, da le-ta izhaja iz načelnih izhodišč starostnega zavarovanja kmetov, med katerimi je še posebno pomembno načelo, da mora biti kmetovo zavarovanje kmetov zasnovano tako, da bo krepilo splošen navedek kmetijske proizvodnje, sicer pa temelji zakon na naslednjih načelih:

- Starostno zavarovanje kmetov obvezno in omogočeno je tudi v ostovoljno razširjeno zavarovanje, - upoštevajoč ekološke splošne pogoje zavarovancev - omogoča dodatna vplačila, s katerimi je možno doseči večjo pokojnino in razširitev števila zavarovancev, ki delajo v kmetiji;
- pravica do starostnega zavarovanja kmetov je vezana na gospodarsko in na delovno dejavnost v gospodarstvu. Če zavezanec starostnega zavarovanja umre, pripada mu karitativna do pokojnina na njegovega dediča, če izpolnjuje za to potrebne pogoje;
- pravico do starostne pokojnine pridobita praviloma zavarovanca z zamudno zbiranjem, kar pomeni, da delovni kmetje, ki so v obveznem zavarovanju v enakem položaju kot drugi kmetje s tem, da pridobijo že

obeh spolov z dopolnjenim 65 letom starosti;

- višina starostne pokojnine znaša začetku 250 dinarjev na mesec, ki pa je lahko republiška skupnina in republiška republiška spreminjena;
- starostno zavarovanje kmetov se uvede s 1. 1. 1972. V tem letu se začne zbirati tudi vplačila v ta sklad. Izplačevanje starostne pokojnine starih nad 75 let s 1. 1. 1973, upravičencem starih nad 70 let v letu 1974, nad 65 let pa v letu 1975. Kriteriji, ki veljajo za zdravstveno zavarovanje kmetov, določajo tudi status obveznega zavarovanca po tem zakonu;
- Starostnega zavarovanja kmetov ni možno izpeljati po načelu samofinanciranja, torej brez pomoči države. Glede na to določa zakon, da prispevajo zavarovanca polovico, družbenopolitične skupnosti pa drugo polovico stroškov zavarovanja;
- kmetje - borci so v obveznem zavarovanju v enakem položaju kot drugi kmetje s tem, da pridobijo že

pri starosti 60 let pravico do minimalne pokojnine. Poleg tega imajo kmetje - borci, ki so socialno ogroženi, pravico do varstvenega dodatka. Vštevíjajo vsotni dodatek bo minimalna pokojnina kmeta - borca višja kot drugih kmetov, ker predstavlja vsoto minimalne pokojnine (250) in zneska varstvenega dodatka;

- kmetom - kooperantom je zagotovljena pravica do zavarovanja v delavskem pokojninskem in invalidskem zavarovanju in jih ne obvezuje za zavarovanje po tem zakonu. Tako imajo torej kmetje - kooperanti pravico do izbire in sicer, da se zavarujejo v delavskem zavarovanju ali pa po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov;
- zakon določa, da lahko skupščina republiške skupnosti in skupščina socialistične republike Slovenije povečata znesek pokojnine in sicer glede na razpoložljiva sredstva, ga usklajujeta z gibanjem življenjskih stroškov, določata višino in način usklajevanja ter vire sredstev, potrebnih za njegovo kritje.

Obvezno starostno zavarovanje kmetov se uvaja s 1. 1. 1972, vendar to še ne pomeni, da bodo upravičenci že tega dne dalje lahko začeli uveljavljati pravico do pokojnine. Po 1. 1. 1973 bodo lahko uveljavljali pravico do pokojnine zavarovanci, stari nad 75 let, po 1. 1. 1974 - stari nad 70 let in po 1. 1. 1975 - stari nad 65 let. V obdobju od 1. 1. 1972 do 1. 1. 1973 je treba vzpostaviti instrumente, potrebne za začetek uveljavljanja pravic in zbiranja finančnih sredstev, ki bodo nujno potrebna za začetek izplačevanja pokojnin tistim, ki bodo upravičeni od njih in jih bodo tudi uveljavljali. V tem obdobju je treba torej določiti obveznosti zavarovancev, da plačujejo prispevke na podlagi njihove odmere in da občinske skupščine ugotovita za vsakega posameznega zavarovanca, koliko je zmožen plačati in končno, da družbeno-politične skupnosti izpolnijo svoje obveznosti do sklada.

Na kraju še nekaj besed o starostnem zavarovanju kmetov - borcev (morajo imeti status borca pred 9. 9. 1943 oz. 13. 10. 1943). Teh je približno 3.000.

V smislu zakona naj bi bili vsi kmetje - borci za obveznosti in pravico do višine minimalne pokojnine (250) izenačeni z drugimi zavarovan-

vanci - kmeti. Kmetje - borci NOV pred 9. 9. 1943 in pred 13. 10. 1943 naj bi imeli še naslednje ugodnosti:

- pravico do višine minimalne pokojnine bi pridobili 5 let prej kot drugi zavarovanci (torej pri 60 letih starosti);
- V predhodni staž zavarovanja (v zadnjih 20 letih vsaj 10 let ukvarjanja s kmetijsko dejavnostjo) bi se jim števal čas udeležbe v NOV; kmetom - borcem pred 9. 9. 1943 oz. 13. 10. 1943 priznava predlog zakona „varstveni dodatek“, ki predstavlja razliko med minimalno pokojnino (250 din) in tako imenovanim mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov v delavskem zavarovanju. Ta „varstveni dodatek“ na pripada vsem kmetom - borcem NOV pred 9. 9. 1943 oz. 13. 10. 1943, marveč samo tistim, ki živijo v težkih socialnih razmerah. Tudi višina tega dodatka bo odvisna od socialnih razmer. Torej bodo imeli pravico do varstvenega dodatka vsi tisti kmetje - borci, ki bi izpolnjevali pogoje za dodelitev občinskih priznanj. Tudi znesek varstvenega dodatka naj bi bil odvisen od kriterijev, na podlagi katerih se danes določa višina priznanj.

Vendar, da bi bile pokojnine čim bolj enotne za vso republiko, določa zakon, da občinske skupščine z medsebojnim dogovorom določijo čim bolj enotne kriterije kot pogoje za priznavanje varstvenega dodatka kmetom - borcem.

Kmetom - borcem naj bi se v letu 1972 priznavale še naprej priznavalne po sistemu kot je veljal v l. 1971. Šele s 1. 1. 1973 bi se kmetje - borci prenehali veljati sistem priznavaln po občinskih odlokih in bi se v celoti uveljavil sistem varstvenega dodatka v smislu zakona o starostnem zavarovanju kmetov, kolikor seveda je izpolnjujejo pogoje. Po predlogu zakona bi večje stroške, ki nastanejo z ugodnostmi, ker se kmetom - borcem priznava pravica do pokojnine 5 let prej kot drugim kmetom, pokrivala republika in občine. Na republiko bi odpadlo 5,1 milijona dinarjev in prav toliko tudi na občine. Republika bo omenjena sredstva razdelila občanom, pri čemer bo upoštevala predvsem narodni dohodek na prebivalca v posamezni občini, proračunski dodatek na prebivalca in število kmetov - borcev.

Občani predlagajo in zahtevajo

NOTRANJE GORICE

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil soglasno sprejet z naslednjimi predlogi:
- da se dotacija KS N. Gorica poveča, ker KS skrbi za urejevanje raznih objektov, cest, mostov itd.;
- da bi bilo nujno predvideti finančna sredstva za adaptacijo osnovne šole v Notranjih goricah;
- da se predvidena sredstva za ureditev pokopališča povečajo, kajti za razširitev pokopališča ta sredstva ne bodo zadoščala;
- da se v program gradnje in rekonstrukcije cest v letošnjem letu vključi tudi cesta Notranje gorice - Bluše;
- da se pripravi v letošnjem letu vsaj vsa dokumentacija za elektrifikacijo vasi Pripriva;
- da se posreduje pri Komunalnem podjetju Vič za boljše vzdrževanje makadamskih cest na območju KS.

DOBROVA

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet z naslednjimi predlogi:
- da se ob mostu čez potok Horjulščica v zaselku „pri Dolinarju“ postavi prometni znak o nosilnosti mostu;
- da se pri odseku ceste Gabejce - Podkob postavi znak o omejitvi hitrosti zaradi vse večjega prometa skozi naselje.

HORJUL - ŠENTJOŠT

- predlog proračuna občine Ljubljana Vič-Rudnik za leto 1972 je bil sprejet z naslednjimi zahtevami;
- da se iz proračunske rezerve dodeli KS Horjul 10.000 din za javno razsvetljavo;
- da se iz postavke za investicije za gradnjo vodovoda Lesno Brdo v višini 5000 din in iz postavke popravila oziroma vzdrževanja prosvetnega doma Horjul v višini 15.000 din prenesejo sredstva na javno razsvetljavo v Horjulu;
- da se v letošnjem proračunu vnese asfaltiranje 3000 m ceste v Horjulu in za to zagotove finančna sredstva v proračunu;
- da se v proračunu predvidijo finančna sredstva še za razširitev ceste Vrzdencec - Šentjošt, za dograditev vodovoda in ureditev igrišča pri osnovni šoli.

HORJUL - BUTAJNOVA

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet z naslednjimi predlogi:
- da se za ureditev javne razsvetljave in Horjulu dodeli iz proračunske rezerve 10.000 din;
- da se predvidena sredstva za gradnjo vodovoda Lesno Brdo v višini 5000 din in del sredstev za Prosvetni dom v Horjulu v višini 15.000 din prenese na postavko za ureditev javne razsvetljave v Horjulu;
- da se preuči možnost opustitve cestnih taks za kmetovalce, ki s kmetijskimi prevoznimi sredstvi vozijo le po njivah in ne po cestah.

POLHOV GRADEC

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet, s tem da se v občinskem proračunu predvidijo finančna sredstva za elektrifikacijo vasi Belo, Letnica in Selo, ker vaščani teh vasi sami ne morejo zbrati potrebnega zneska 480.000 din;
- da se za naslednje leto osnutek proračuna da volivcem v javno razpravo vsaj 2-3 mesece pred sprejetjem, da bo predlog mogoče temeljiteje obravnavati.

ČRNI VRH

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet, s tem da se v proračunu občine nameni KS Črni vrh še 10.000 din dodatne dotacije za investicijsko dejavnost, ki je v programu KS (vzdrževanje cest in poti, vodovoda itd.);
- da se glede na sofinanciranje vzdrževanja cest v Petračevem, Potrebujevem in Jernejčevem dotacija KS poviša ali pa prevzame celotno financiranje teh cest Komunalno podjetje Vič (volivci zahtevajo pismeni odgovor);

MILAN ČESNIK

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet s pripombo, da bi bilo potrebno v bodoče predlog proračuna že v osnovi sestavljati po predhodni temeljni razpravi na zborih volivcev (vsaj v mesecu oktobru);
- da je nujno potrebno vlagati več sredstev za investicije urejevanja cest in mestnih ulic;
- strokovne službe občine naj na prihodnjem zboru volivcev predložijo poročilo o delu komunalnih podjetij;
- pri reviziji urbanističnih programov na območju mesta naj se v bodoče prvotno izbrani programi na območju mesta naj se v prvotni vprašanji;
- skupščina občine naj s skupščino mesta v skladu z zakoni prouči gradnjo zimskih kopališč in njegovih lokacij, če vendar ne bi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev to gradnjo predložili na nedoločen čas.

MALČI BELIČ

- predlog proračuna občine za leto 1972 se odobri, s tem da se za redno dejavnost KS Malči Belič zvišajo finančna sredstva po predlogu KS;
- da se po predlogu KS zvišajo tudi finančna sredstva za obnovo doma Svobode;
- da se obvezno zviša postavka za socialno zavarovanje kmetov;
- pristojne občinske službe naj posredujejo republiški predlog za sprejete zakona, s katerim bo naložena dolžnost otrok, da vzdržujejo starše, ki so onemogli in brez sredstev za normalno preživljanje;
- da se do poletja uredi javna razsvetljava ob Tomažičevi cesti, cesta sama pa naj bo dograjena v celoti čimprej;
- glede na gostoto naseljenosti čimprej zgradi trgovinski objekt;
- da pristojna služba občine zagotovi čimprejšnjo zaporo za promet z motornimi vozili po Gostilničarski ulici;
- zaradi vse večjega onesnaženja ulic in zelenic občani predlagajo ustanovitev komunalne milnice, ki bi bila pristojna, da krilce tudi dokaj ostro kaznuje z mandatnimi kaznimi;
- da pristojni občinski organ preprevo parkiranje Camexovih kamionov na pločniku pri avtobusni postaji.

RAKITNA

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil sprejet s predlogom, da se dotacija KS Rakitna poveča glede na program dela KS, predvsem pa za funkcionalne izdatke, ker bodo spričo vse večje pristojnosti morali nastavitvi rednega uslužbenca;
- glede na to, da bodo poleg občinske dotacije za asfaltiranje ceste skozi Rakitno potrebna tudi lastna sredstva volivcev, predlagajo, da bi izterjavo prispevka (zlasti vikendašev na črno) prevzela pristojna davčna služba občine;
- pristojne organe skupščine se opozori, da je tudi gradnja osnovne šole v Rakitni nujno potrebna ter da so vaščani pripravljeno sodelovati s svojimi sredstvi pri tej gradnji.

GOLO - ZAPOTOK

- predlog proračuna občine za leto 1972 je bil soglasno sprejet s predlogom; da občinska skupščina podpre s finančnimi sredstvi gradnjo trafostojaj na Golem in Škriljah;
- glede na slabo vzdrževanje ceste Ig - Rob naj bi pristojna občinska služba poskrbela za redna popravila ceste, sicer bo onemogočen redni avtobusni promet na tej relaciji;
- kmetje te volivne enote so se zavzemali za enakomerno porazdelitev cen kmetijskih proizvodov, tako da ne bi le trgovina pobirala prevelike dobičke.

vo seznanil odbornike o programu usmeritve kmetijskih gospodarstev. Zanima nas, kaj pričakujete od praeusmeritve?

MARIAN ing. TREBEŽNIK: Če naštejemo - prvič: večjo tržno proizvodnjo in s tem večji dohodek kmetij; drugič: bolj racionalno delo čez strojno in pamj živga dela), s čim se posebno pomembno z oziroma pomanjkanje delovne sile in tretjič: večji interes mladih ljudi, da nastanejo na kmetijah.

Naša komuna: So ta prizadevanja sveta rodila že kakšne konkretne „sade“?

MARIAN ing. TREBEŽNIK: Proučili smo analizo stanja rastiščkega potenciala, živalskega fonda in kmetijskih gospodarstev, kar nam je služilo za sestavo srednjeročnega programa razvoja kmetijstva. Razvojno smo skušali začrtati v čim bolj realnih okvirih v skladu z ugotovitvami analize. Z ozirom na to, da je osnovna dejavnosti kmetijstva v občini dejavnost, je svet posvetil v svojem programu največ pozornosti proizvodnji mleka in mesa, istočasno pa tudi izboljšanju krmne osnove.

Osnovna usmeritev dela sveta je izboljšanje kmetijstva, kajti le

urejena družbena proizvodnja lahko nudi čvrsto oporo razvoju zasebnega kmetijstva. Zato svet smatra, da se mora družbena proizvodnja močneje poslovno povezovati s prehrabeno industrijo, zasebna proizvodnja pa preko preusmerjanja kmetij povečati tržno proizvodnjo in tesnim sodelovanjem z družbenim sektorjem. Tako načrtana pot pa je nakazana tudi v srednjeročnem programu razvoja kmetijstva v občini, ki ga je sprejela skupščina občine.

Naša komuna: So ta prizadevanja sveta rodila že kakšne konkretne „sade“?

MARIAN ing. TREBEŽNIK: „Na osnovah in usmeritvah, ki sem jih že omenil, je delo že zastavljeno, tako da so opazni že prvi rezultati. Agrokombinat Barje se je združil z Ljubljanskimi mlekarjami. Od stovdvajsetih kmetij - programiranih za preusmeritve - pa je k preusmeritvi pristopilo že 35 kmetij.

Seveda pa bodo vsa ta prizadevanja rodila uspeh le, če bomo zagotovili stabilnejše tržne pogoje za kmetijske proizvode.“

Za izčrpne odgovore se predsednikom najlepše zahvaljujemo.

JANJA DOMITROVIČ

Dogodek se je vrstil za dogodkom in tako smo se nekega večera naklonili iz vasi Škrilje v gmajno proti Stari žagi. Če je kdo kaj el, je vzel s seboj. Otroci so jokali, živina je tulila. Proti jutru so ljudje vračali, ko so videli, da Italijani niso prodrli do vasi. Anka Glavan, Zazidnikova mama in jaz smo odšle nazaj že počasi, da bi videli, kakšna je situacija. Ostale smo kar na vasi, saj je bila polna partizanov.

Prisla je roška ofenziva. Takrat so Italijani opravili svoje. Povno so požigali naše bome strehe. Kjer je bil še kakšen možič, so odgnali v internacijo, druge so pobili. Tako so 22. julija 1942 smo iz Škrilj pobili 12 mož in fantov. Podobno je bilo tudi v Čepotoku, Centih, Purkačih, v vasi Selo itd. itd. Tako so tudi v Čepotoku pobili 24 mož in 3 žene. Povsod si našel na vdove, otroke brez očetov in sestre brez bratov. Veliko je bilo ranjenih, tako se tega ne da popisati. Še vedno imam pred očmi 12 trupel iz vasi Škrilje, kako leže drugo poleg drugega, negibni, mrtvi. Samo tisti, ki so ostali. Vidim, kako vzdiguje mo trupla mrtvih tovarišev v lojtni voz. Kri je tekla od vsa. Od kraja njihove smrti do pokopališča je 2 kilometra poti. Vsa ta dolga pot je bila prepojena krvjo. Pred pokopališčem smo umivale razbite obraze, lahko bi umile s solzami, toliko jih je bilo. Po vmitvi v vas so mi tako pustili živci, da se nisem več zavedala. K zavesti sta me spravili Anka Glavan in Zazidnikova mama.

Vse to je nemogoče popisati, tako da človek, ki tega ni vsaj malo doživel, ne more prav razumeti.

Po vaseh smo ostale večinoma samo ženske, pa še me smo se morale skrivati, kadar je pritiskal sovražnik. S težavo smo obdelovali polja, da smo pridelali vsaj kakšno zmo koruze in krompir. V letu 1942 so nekateri kar na njivah skopali jame in zagrebli krompir, čezenj pa posejali zito. Vse to so delali zato, da bi sovarnik čim manj opazil, ker so le tako partizani lahko prišli do kuhane večerje. Pa so prišli borci, lačni in prezebli. Čeprav niso bili nas je delalo vse za partizane, žene, mladina, celo otroci. Može, le tu in tam kak starček. Obveščevalna mreža je bila dobro organizirana, povezani smo bili z vsemi vasi v okolici, kakor tudi v Ljubljani. V bližini se je navadno zdrževala ta ali ona partizanska enota. Na Mokercu in Krimu sta bili partizanski bolnici, zdrževali so ju večinoma iz vasi ob robu gozdov.

8. aprila 1943 so bile borbe pod vasjo Škrilje. Belogardisti in Italijani so bili v premoči, tako da so se morali partizani umikati. Zalost pa umik v celoti ni uspel in so nas zajeli na vasi. Večina nas je k sreči v poprej skrila v gmajno, da ne bi bile pregnane v internacijo. Ostale pa so nas zopet pregnali na Ig, pri tem so nam obrali vse imetje.

9. aprila so nas pustili na vas, vendar pod stražo. Čakali smo v koloni na njihova povelja, pred nami pa je šlo 72 kamionov vojaštva, ki je pobiralo še tisto revščino, kar je je ostalo od večinskega dne. Zazidnikova mama se je stépla z nekim Italijanom od Glavanovo in Miklovo hišo in je pobirala razne božje podobe. Se so jih še kje kaj našli, so jih obešali mulam na vrat. Tako so zali svojo kulturo, saj so se borili „za boga in vero“.

Tako so nas pregnali do Čunavli 1943, držimo v pa so nas pustili v naše razvaline. Računali smo, da nas prazno v šahu. Bilo pa je nas nasprotno. Čim bolj so nas pregnali, tem bolj so nas utrdili. Trdneje smo se povezali, saj smo bili prepričani v zmago partizanske vojske.

Preden so nas pustili nazaj v naše vasi, so nas beli in Italijani pogledali na Ig pred Javomikovo hišo. Ljudje so se v strahu zbirali,

misleč, kaj bo. Pojavili so se italijanski in beli oficirji. Najprej je govoril Italijan, prevajal pa je belogardist Skalar. Govoril je, da so prišli k nam kot rešitelji in ne kot okupatorji, da je Slovenija lepa in bogata, da naj bomo pametni in razne podobne stvari. Ob koncu govora nas je pozdravil v imenu dučaja, Graziolija in nazadnje nas je pozdravil še s tovariškim pozdravom.

Prisla je kapitulacija Italije. Iz Ljubljane so masovno prihajali na Golo. Ustanovljena je bila Ljubljanska brigada. Bile so volitve v narodnoosvobodilni odbor s sestanki in mitingi. Za območje Golega je bil volilni šestanek v Škrilju pri Glavanovih. Kot delegat za Kočevski zbor je bil izvoljen Franc Šivec (pozneje je padel). Mitingi so bili tudi na Igu. Tam se je zbralo mnogo mladen in žensk. Prepevali smo partizanske pesmi. To so bili za nas trenutki tako zaželene svobode.

Toda prisla je nemška ofenziva. Po teh krajih so bili spet hudi boji. Spet so gorele hiše in ljudje v internaciji. Zdravilni klubi temu nas niso mogli ničeti. Bili smo preveč dobro organizirani. Če ne bi bilo take povezanosti, bi bilo še več žrtev. Imeli smo celice KP, OF, SKOJ, AFŽ ter mladinsko in pionirsko organizacijo. Na Golem je bila celica iz samih žena in deklet. Bile so zelo aktivne. Pionirji so bili dobri obveščevalci, zbirali so tudi municijo. Žene in dekleta so kuhale, prale in šivale za partizane. Ni bilo družine, ki ne bi prispevala svojega deleža.

Leta 1944 je organizacija AFŽ Golo - Škrilje zelo lepo organizirala 8. marec, dan žena. Dekleta in žene so same napisale recitacije in skeče. Programe so s pionirji tudi dobro izvedle. Takrat ni bilo pri nas nobenega prosvetnega kadra in tako so žene in dekleta tudi same učile otroke.

Na zborih terenskih aktivistov se je naša organizacija še bolj utrjevala. Pomembna so bila radijska poročila, ki smo jih preskrbeli aktivisti z rajona, potem Poročevalec in druge novice, kar smo jih mogli zbrati. Pogovarjali smo se, kako bo, ko bo konec vojne, kar smo vsi odpravo čakali. Zbirali smo se samo v hosti. Te sestanke sem, kot rajonska aktivistka, večkrat tudi sama vodila.

Ob neki hajki so šle žene z Golega po ranjenega partizana, ki je ležal v gmajni nad vasjo. V ruhi so ga prinesle na vas. Vedele so: če jih zalotijo Nemci ali domobrance, bodo drago plačala. Toda so se niso ozirale. Rešile so mu življenje. Večkrat se je tudi primerilo, da so prav ženske vozile ranjence in municijo.

Četrto leto so bile hude borbe, za aktiviste še bolj kot za borbene enote. Zelo pogosto je rovarila tako imenovana „črna roka“, ki je bila velik strah ljudi. Tej je podlegla tudi moja sestra Marija z možem Andrejem Kikljem. Na ta način je ostalo brez staršev veliko otrok. Samo na Golem in v Škrilju je bilo več kot 40 žrtev!

Nikakor ne morem popisati vsega, kar se je takrat dogajalo. Morala bi pisati dneve in tedne. Vsaka žena iz teh krajev bi lahko napisala roman, a je bilo toliko dogodkov, da se ne da vsega prenesti na papir. Veliko prepočasni je prišlo leto 1945 in z njim tako zaželeni konec vojne. Veliko je bilo veselja, pa tudi veliko solza. Marsikdo je čakal svojce iz zaporov, internacije in gozdov, oni pa so ostali za vedno tam.

Po osvoboditvi so se ljudje z vso vnemo lotili popravila porušeni osvoboditvi. Bilo je skrajno težko, ni bilo hrane, obleke, orodja, ne gradbenega materiala, ne denarja. Pa tudi delovne sile, mož in fantov ni bilo. Pomagali smo si spet med seboj, kakor smo vedeli in znali. Nekaj domačinov je odšlo tudi na Štajersko, kot kolonisti obdelovat Apaško kotlino.

Mislím, da ne smemo pozabiti teh krajev! Neprecenljive so bile žrtve. Ne da se popisati, kaj vse je bilo treba prestati.

PAVLA CENTA
prvoborka

Maj na platnu, na Viču in tudi sicer...

Pa smo ga le dočakali. Maj, ljubeznivi mesec in mesec ljubezni, spogledljivi, načinkani, prijazni in odprti bistroglaivec. Čemernost smo z njim pregnali tudi iz kinodvoran. Čemernost že, ne pa — vsaj navidezne — grozljivosti. Kajti naslovi filmov, ki jih boste videli na VIČU, strašljivo vrbčke, mi pa vemo, da so v zabavo. Torej: SEDEM PIŠTOL ZA GRINGA za začetek. Western, kaj pa! Glavne vloge: 7 revolverjev, a najbrž še kakšen več! Mestece na Divjem Zahodu. Saloon. Šerif. Neki Murdock. Neki Dan in neka Betsy.

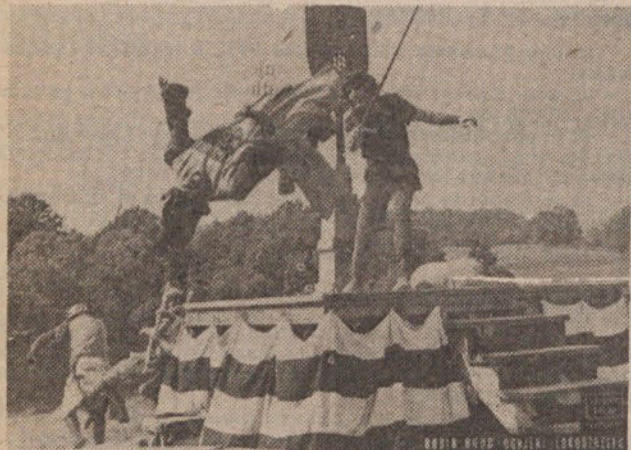
Ljubitelji pustolovk (zgodb, ne deklet!) — SANDOKANOVI MASČEVALCI vas popeljejo v malezijsko džunglo. Film po romanu Emilia Salgarija govori o bojih svobodoljubnih prebivalcev Bornea zoper angleške kolonialiste. Režiser: Mario Sequi. NEZGREŠLJIVI SHANGO je — v dobrem, „spageti-westernu“ — tokrat igralec ANTHONY STEPHEN, režiser filma pa Edward G. Miller. Gre pravzaprav za tipični vojaški western o dogodkih po končani secesionistični vojni. Ambient poznate: mehiški pejsazi, sombrero, ostrogledi banditi in vselej prst na petelinu.

Potem pa res kaj majskega, pomladnega, toplega, čeprav ne svežega, a vendar... no, spet bomo gledali staro dobro LILI z Leslie Caron v naslovni vlogi in pokojnim Chevalierom in z veliko dobre muzike, ritma, plesa, takoiimenovane „pariške štimunge“ in tako dalje. Film skratka, ki bo obujal lepe spomine starejšim, mlajšim pa odškrnil vrata v svet očetovih časov.

Nato pa manj vesel „pogled nazaj“, čeprav na filmskem platnu: ameriški režiser večjega kalibra ROBERT ALDRICH je spet posegel po zadnji vojni. Kraj: otoček na Pacifiku. Američani in Japonci. Akcijski film PREPOZNO ZA HEROJE z igralci Mitchelom Caineom, Cliffom Robertsonom, Henryjem Fondom in drugim.

PRIHAJA SABATA je znana zgodba o neustrašnem maščevalcu in uporniku Sabati, ki ga kar naprej gonijo, mož pa je zdaj tu zdaj tam. Sabata je Anthony Stephen, režiser Tulio de Micheli, film pa kar se da poprečen izdelek italijanske komercialne proizvodnje.

ROBIN HOOD, OGNJENI LOKOSTRELEC — zdaj torej veste, kaj vas še čaka maja meseca! Seveda je Giuliano Gemma junak sherwoodskega gozda. S svojimi prijatelji se upre goljufivim ple-

mičem, ki prežijo po angleškem prestolu. Pa sreča lepo dekle, ki ga ne kroti le s svojo lepoto, ampak tudi z odločnostjo. Navdušeni boste, mladi, srednji in starejši.

Ja, tudi na kriminalke nismo pozabili. Prava kriminalka pa je urezana le iz francoskega lesa, in to je film MORA ZA MORILCA režiserja Jean-Pierra Desagnata (poznate njegov film „Labirint zločina“?) Film, ki so ga posneli na Azurni obali, odkriva nove motive kriminalke — igrajo pa Marcel Bozzuffi, Silvia Koscina, Michel Constantin in drugi.

Pa druge ljubljanske dvorane?

V UNIONU boste že v začetku maja lahko gledali film MURPHYJEVA VOJNA. Zgodba: II. vojna se je za človeštvo končala leta 1945, ne pa za Murphyja, edinega preživelega člana posadke angleške ladje nekje na Daljnem vzhodu. Neka nemška podmornica je pred njegovimi očmi pobila vse njegove tovariše. In Murphy je prisegel maščevanje tej podmornici, ki se še vedno skriva, čeprav je vojne konec. In če vam zdaj povem, da igra Murphyja igralec PETER O'TOOLE, si lahko predstavljate, kako zagnjen in obseden je ta-le Murphy.

Feliks bi se rad ubil, ker ga je zapustila žena. Je pa tip, ki nima talenta za samomore. In tako „pade“ v svojo stalno družbo, ki kvarta v stanovanju starega samca Oskarja. Tam se naseli in se spremeni — v dlakoeško „gospodinj“. Ameriška komedija, kjer se boste do solz nasmejali dvema že preskušeniima humoristoma: JACKU LEMMONU in WALTERJU MATTHAUu. Režiser je Gene Saks.

Smeha pa za maj še ni konec. Še slavni TATI alias „gospod Hulot“ nas čaka s filmom PROMETNA ZMEDA. Že kar naslov je dovolj zgovoren in filma bodo najbrž veseli tisti, ki ljubijo prefinjen „tattjevski“ humor, to pa seveda ni „zabriši-torto-v-ksiht“ humor ameriškega tipa! Vse kaže, da bo maj res mesec filmskega humorja. Kajti videli boste tudi francosko krimi-komedijo VESELI LOV NA DIAMANTE: kaj se ti zgodi, če si odsedel dolga leta v zaporu in se ti končno odpro vrata v svobodo, pa veš, da imaš nekje na skritem kraju zakopane diamante...

Humor in smeh kar naprej: FRANK SINATRA igra tokrat prikupno barabico nekje na „Divjem zahodu“. Potepuha pač in vanj se zaljubi — ne boste verjeli! — prava ljubka Indijanka. In Dingus Magee — tako mu je ime — jo umo povleče v bližnje

grmovje. Rdeča lepota je seveda nad vse zadovoljna in to igro imenuje „bim-bam“. Uganili ste: gre za nekakšno western-komedijo. V resnici pa je „antiwestern“, kajti ob koncu filma, kljub strašotni kanonadi, ni niti enega mrtveca na prizorišču.

In še en film vas bo zabaval: nekakšna „turistična komedija“, govori o skupini Američanov, ki se pada na popotovanje po Evropi in že pride do kolobocij. Nekdo izgubi ženo, ki je pomotoma sedla na japonski avtobus itd. itd.

Smeha torej za maj dovolj. Če pa boste hoteli s cigareto v ustih pred filmsko platno: maja bo že odprti POLETNI KINO JLA na Miklošičevi.

M. L.

Dramska dejavnost v občini Vič v letošnji sezoni

Kot smo že poročali, je dramska dejavnost najmočnejša med kulturnoprosvetnimi zvrstmi v naši občini. To dokazuje dejstvo, da sega „igranje na odru“ že v preteklo stoletje in se je kot močno zasidrano na nekaterih območjih obdržalo do danes.

Deset dramskih odsekov v kulturno-prosvetnih društvih v naši občini nenehno skrbi, da se obdrži kulturna tradicija ter skuša zapolnjevati kulturne vrzeli, kjer te nastajajo.

Skupine, ki delajo v sorazmerno težkih razmerah, deloma samostojno, deloma s pomočjo režiserjev angažiranih po komisiji za dramsko dejavnost pri občinskem svetu ZKPO, skrbе, da je dramska dejavnost v zadnjih 10 letih resnično postala nosilec sodobne kulture in progresivnih idej, s tem da nastajajoče skupine skrbе za dvig kulturnega nivoja, estetskega videza ter sodobne vzgoje delovnih občanov ter po svojih močeh in v okviru svojega programa skrbе tudi za kulturno zabavo občanov. V svoje vrste vključuje predvsem mladino, ki se aktivno ukvarja s kulturno-prosvetnim delom in z gledališkimi odzovi z živo besedo v neposrednem stiku z občinstvom — pasivnimi udeleženci oz. uporabniki kulture — širi kulturne ideje in večja obzorja določene krogu ljubiteljev dramske umetnosti, s čimer prosvetljuje dobršen del občanov, ki posebno v nekaterih odročnejših predelih radi obiskujejo dramske predstave.

Občinski svet oz. komisija za dramsko dejavnost se zaveda odgovorne naloge za kulturno vzgojo občanov in zato skrbi, da gledališke skupine skrbе za svoj razvoj, kadrovski sestav in lastno preobrazbo. Na ta način se skuša zagotoviti, da bi bile te skupine resnični nosilci vrednih človeških idej, ki zmorejo izvršiti poverjeno jim kulturno nalogo oz. izvršiti poslanstvo sodobne vzgoje. Sklepe ob zaključku X. jubilejne občinske revije dramskih del je bil, da se v drugi deceniji preide k načrtnemu delu glede izbora kvalitetnih dramskih del — tekstov ter se skuša doseči višjo oz. kvalitetnejšo izvedbeno raven. Repertoarni svetovalec za tekočo sezono je bil na razpolago in društva oz. delujoče dramske skupine v njih so pristopile oz. se posvetovale s komisijo za dramsko dejavnost pri občini za kvalitetnejši izbor dramskih del, ki bi prišla na odre. Društva oz. skupine so se z razumevanjem lotile izbora del in tu so pozitivni rezultati. Skoraj vse skupine so izbrale kvalitetna dela in le posamezniki so iz objektivnih ozirov padli na nivo poprečja in izbrali koncesijske tekste.

Tako je na začetku sezone dramska skupina KUD Rob pripravila komedijo M. Brandona: „Charleyeva teta“. Premiera je bila še v letu 1971, nakar je sledilo še pet ponovitev po raznih krajih občine. Z delom je mladinska skupina samih novincev sorazmerno zelo dobro uspela. Skupina društva „France Prešeren“, iz Trnovca je pod režijskim vodstvom Toneta Slibarja pripravila mladinsko igro K. Brenkove: „Modre vrtnice za princесо“. Z igro je skupina dobro uspela in uspešno zadovoljila predvsem mladino širom občine. Skupina je za konec sezone pripravila še dramo A. Korena: „Vohunka 907“ pod režijskim vodstvom L. Polajnara. Dramska skupina KUD Sentoš je zopet prijetno presenetila. Pod režijskim vodstvom Marka Kavčiča je pripravila komedijo T. Partljiča: „Tolmun in kamen“. Komedija je prav dobro uspela in poseben žar je vel iz uspele predstave, saj smo opazili med drugim nekaj uspešnih kreacij že znanih igralcev. Posebej je omeniti Marto Praprotnik, ki se nam že vrsto let predstavlja kot najbolj uspešna igralka. Dramska skupina KUD Lavrica je pripravila komedijo A. Acharda: „Odkritostna lažnivka“. Konverza-

cijska komedija sicer ni dosegla najboljšega tempa, je pa izvenela dovolj pristrčno ob nekaterih uspešnih kreacijah, med katerimi velja posebej omeniti Emo Blažič v vlogi Josefe. Dramska skupina KUD „Dolomiti“, Dobrova pri Ljubljani, se te dni predstavlja s kriminalko A. Christie: „Mislovljka“. Tehnično in izvedbeno izredno zahtevno delo je igralska skupina zadovoljivo rešila. Posebej je presentila nova igralka Vera Bozovičar, ki je bila v vlogi gospe Boyle naravnost izvrstna. Zadržna v sezoni se je predstavila igralska skupina PD Horjul, ki je pod režijskim vodstvom Francija Končana pripravila komedijo renesančnega pisca N. Machiavellija: „Mandragola“. Izredno sposobna in rutinirana skupina, ki je dosegla že več

uspehov na najvišji amaterski ravni, se je spet odlično predstavila in dosegla zavidljiv uspeh. Izreden uspeh je dosegel naš stari in odlični igralec Domen Končan, ki je v vlogi Messerje Nicie naravnost briljiral. Tudi novi vložki z menihi so se obnesli in je predstava pridobila na svoji vrednosti.

V času od 8. IV. do 22. IV. 1972 organizira občinska zveza za kulturo in prosveto XI. revijo dramskih del. V sedmih dvoranah se bo pred nami razvrstilo sedem dramskih del šestih naših društev. Predstave bodo dne 8. IV. zvečer na Dobrovi, dne 9. IV. popoldan na Turjaku, zvečer pa v Horjulu, naslednjo soboto dne 15. IV. zvečer bosta predstavi v Polhovem Gradcu in v Notranjih Goricah, v nedeljo popoldan pa bo predstava

na Igu, zvečer za zaključek Podpeč. Dne 22. IV. 1972 bodo ključek XI. občinske revije dramskih del z zaključno pridelitvijo dvorani na Dobrovi. Sem bodo vabljena vsa društva oz. nastopni ansambli. Kot je razvidno iz naših greh predvsem za kvalitetna dramska dela, ki se bodo na kraju sezonske obč. manifestaciji zvrstila na odrih.

Prav gotovo smo letos bolj doseči kvaliteten izbor predstave del, nekoliko manj pa smo dosegli izvedbeni nivo. Objekte težave v posameznih igralskih skupinah, novi mladi ljudje, težje dobene razmere za novice — amateri itd. so pustile svoje sledove. Vendar v tem času in v otežkih razmerah ni bilo mogoče opraviti prihodnji sezoni bomo obogateli novimi izkušnjami in v primeru delovnih pogojih skušali popraviti pomanjkljivosti popraviti. Predin bomo skušali doseči naš osnovni cilj, da postane kultura interes del naših delovnih ljudi.

MIRO PELIČ

KUD „France Prešeren“ Trnovo je letos pripravil napeto odsko zgodbo Antona Korena Vohunka 907. Z igralci — amaterji je uprizoritev pripravil Ludvik Polajnar (tretji z leve), z igralsko ekipo pa slikal tudi predsednik društva Alfonz Tomat.

Kronika NOB dveh terenov

Marca letos in z letnico oddaje rokopišnega materiala v tisk 1971 je izšla „Kronika NOB“ terenov Tržaška cesta-Kozarje in „Lado Miklavc“ (Vič, Brdo, Vrhovci). V pol-usnje vezana knjiga vsebuje nad sto strani, ki jih polni na stotine podatkov in imen, za vsakim od teh pa se skriva mnogo poguma, predanosti in odrekovanja. Že zato je prav, da se s publiciranjem otmejo času in presenejo v naslednje generacije.

Kronika začenja z opisom razmer pred prihodom okupatorja, nato pa obravnava NOB od vdora sovražnika in iniciative KPS in OF v začetkih narodnoosvobodilnega gibanja. Dalje opisuje okupatorjeva grozodejstva, dejavnost bele garde in pripoveduje o javkah, bunkerjih in zlasti o družinah, na katere se je bilo mogoče v

tistih težkih časih zanesti. Knjigo sklepa nekaj krajših poglavij, tako o izdajstvih in procesih, o začetkih ljudske oblasti, o osvoboditvi in zgodovinskih spomenikih. Pri zbiranju dokumentarnega gradiva je sodelovala cela vrsta ljudi. Kroniko pa je sestavil in uredil Vilko Menard. SaS

Priznanje mladim viškim likovnikom

Na „Likovni pomladi“, elitni predstavi učencev — likovnikov iz 39 slovenskih osnovnih šol, ki so jo v počastitev 60-letnice rojstva pokojnega revolucionarja in državnika Boiša Kidričeva priredili v osnovni šoli v Kidričevem, so bili mladi viški likovniki deležni visokega priznanja. Med svojimi vrstniki, ki so v

Kidričevem aprila razstavili 100 del v vseh likovnih tehnikah učenci viške osnovne šole so prejeli tretjo nagrado. Najvišje priznanje prejeli učenci osnovne šole „Kolk“, pred učenci OŠ Ljubljana pa so se uvrstili še samo mladički iz Kostanjevca na Krki.

Kulturne vesti

Mladinski in otroški pevski osnovni šol občine Vič-Rudnik pripravljajo na nastop v festivalu dvorani dne 9. in 10. maja. Priznanje bo v počastitev „Dnevni dosti“ in proštavitve 80-letnice stva maršala Tita. Iz tisoč mladičev bo v dvorani zadonela skupna pesem za njegov rojstni dan.

Moški pevski zbor iz Skofljice pravlja v mesecu maju samostojni koncert.

Nema pomlad

Kdo neki ga ne pozna med našimi občani? In kdo še tolikanj bolj ne pozna njegove neuničljive volje in enkratne ljubezni do narave, ljubezni, s katero se nam leta in leta „predstavlja“ univ. prof. dr. inž. France Avčin. Ni dolgo tega, ko nas je spet presenetil. Tokrat nam je pripravil presenečenje posebne vrste. Po svoji zadnji knjigi Človek proti naravi, je prof. Avčin pred kratkim pri Državni založbi Slovenije poskrbel za slovenski prevod znamenite knjige pokojne ameriške biologinje Rachel Carsonove Nema pomlad.

Ko je Carsonova pred desetimi leti kot ugledna znanstvenica sleherni svojo trditve podprla s prepričljivimi znanstvenimi dognanji, je njena Nema pomlad domala v trenutku postala bestseller na ameriškem knjižnem trgu. Prav prof. Avčinu gre zahvala, da smo Slovenci po tolikih letih dobili prevod Carsonove Neme pomladi, pomnika o nedotakljivosti narave in njenih silnic v siceršnjih zastupljajočih vplivih sodobnih tokov človeštva.

I. V.

Časopisno grafično podjetje Ljudska pravica

TISKARNA LJUDSKE PRAVICE

- KNJIGOTISK — BAKROTISK
- LITO- OFSETNI TISK
- ROTOTISK
- KLIŠARNA
- KNJIGOVEZNICA

čestita občanom občine Vič-Rudnik ob njihovem prazniku 27. aprilu!

Pismo iz Kopališke ulice

PREDSEDSTVU OBČINSKE SKUPŠČINE
OBČINE LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

Prebivalci Kopališke ulice v Ljubljani želijo ponovno opozoriti vse pristojne organe skupščine občine Vič-Rudnik na nevarne posledice, ki so jih v našo ulico povzročili nekateri posegi, izvršeni v zadnjih letih. To je bila najprej odstranitev drevoreda (takrat je občina objavila nov drevored), potem položitev betonskega kanala v globini 4 m. končno še dvakratna položitev nove vodovodne cevi, vsakokrat po vsej dolžini naše ulice. Zaradi malomarno in nestrokovno konanih del je danes položaj takšen: nivo cestišča je višji od nivoja pločnikov, kakor so jih nakazali z na novo položeni robovi. Zaradi tega na pločnikih zastaja voda, ob dežju brizga po fasadah ter zamaka v kleti. To škodo povečuje še dejstvo, da na levi strani, gledano od križišča z Gerbičevim proti mestu, od hišne številke 3 pa do konca ulice ni nobenega požarnika, zaradi česar bi bilo npr. odmetavanje snega, tako da bi se očistil jarek ob robovih, povsem nesmiselno, ker voda — tudi če bi jarek bil — ne bi imela kam odtekat. To je, ko smo že pri tem, dodamo še o mostu: tu je bil pred dvajseto stoletje sezidan železobetonski most brez odtoka. Cestišče mostu je med robnikom in cesto z obeh strani tako zaprto, da ob večjem dežju ali obokrem snegu stoji na asfaltni plošči mostu voda do kolena.

Ce k vsemu dodamo še vprašanje asfaltiranja cestišča in pločnika v naši ulici (o tem nam niti na občinski niti na zborih volivcev skorajda niti vprašanj ne dovolijo) in poglobimo črto — potem se sprašujemo o skrajšanosti v odnosu do Kopališke ulice.

V nova stanovanjska naselja prihaja velika množica novih stanovalcev. Zanje se z zidavo ali z vselitvijo vse te komunalnih dajatev šele začnejo, mi pa jih plačujemo že kakih 50 do 70 let. Razumemo, da njihova vključitev h kanalizaciji, vodovodu ipd. mora iti skozi našo ulico. Toda na osnovi katere zakonitosti se dela izvršujejo tako, da nam povzročajo škodo?

Ker smo se po vseh izkušnjah (individualne intervencije na občini, zbori volivcev, krajevna skupnost ipd.) prepričali, da po vseh teh poteh ne moremo skrajšanosti odnosa spremeniti niti za las, vlijud-prosimo predsedstvo, da poišče način za izvršitev slednjega:

1. ureditev celotnega cestišča tako, da bo njegov profil v skladu s pločniki in z nivojem cestnega mrežja in da bodo obnovljeni vsi predpisani odtoki,
2. asfaltiranje,
3. če glede asfalta ostane naša ulica zapostavljena, htevamo, da se vsaj vrne v položaj, kakršen je bil pred izkopji za tranzitne gradnje,
4. smatramo tudi, da je že skrajni čas, da se začne stopsek za spremembo zazidalnega načrta za to območje (soseska 2 ob Gerbičevi), ki je bil sprejet leta 1965, saj je od takrat že 7 let, zakon pa pravi, da se mora tak načrt revidirati, če ni v petih letih uresničen.

V Ljubljani, 2. 3. 1972

Stanovalci Kopališke ulice

Daj asfalt Krištofovo ulico?

Občani viške občine oziroma stanovalci Krištofove ulice se sprašujemo, kdaj bomo tako srečni, da bomo imeli asfaltno prevleko v Krištofovi ulici?

Omenjena ulica je postala zadnji čas precej protna, odkar so občani zasedli stanovanja v blokih, ki jih gradi SGP Grosuplje. Stanovalci Krištofove ulice se sprašujemo, kdo je še odgovoren za Krištofovo ulico? Niti v zimskem niti v letnem času ni na omenjeni ulici niti cestarja, da bi prebivalci vsaj mislili, da je kdo znan skrbeti za ulico, pa četudi ni nič napravil. V zimskem času se v dvajsetih letih, odkar jaz stam v tej ulici, ni pojavil cestar, da bi odmetal sneg ali rešil rešetke, da bi laže odtekala voda v kanale in močni odjugi. Nasprotno, celo od državljanov zavemo, da sami opravljajo dela, ki spadajo h občini, vendar h komunalnemu podjetju, ki za vsa ta dela jemlja finančna sredstva. Tudi v letnem času se bomo in prosimo, da bi cesto lužili, da bi tako občani imeli malo manj zaužil nezdrave prahu.

Stanovalci Krištofove ulice se sprašujemo, kdaj bomo dobili v Krištofovi ulici asfalt, kam gre denar, ki ga občani moramo odšteti v ta namen vsako leto? Če od cestnih taks in od goriva? Če gledamo na to, ki naj bodo vsaj tako visoke, kakor so na evropskem povprečju, pa še ceste pogledjmo, kakšne so pri nas, če pot izven naselja so asfaltirane, pri nas pa v mestu ali predmestju ni mogoče dobiti asfalta. Vem, da ima občinska skupščina težave s finančnimi sredstvi. Toda denar, pobran za ceste, se naj za ceste tudi uporabi!

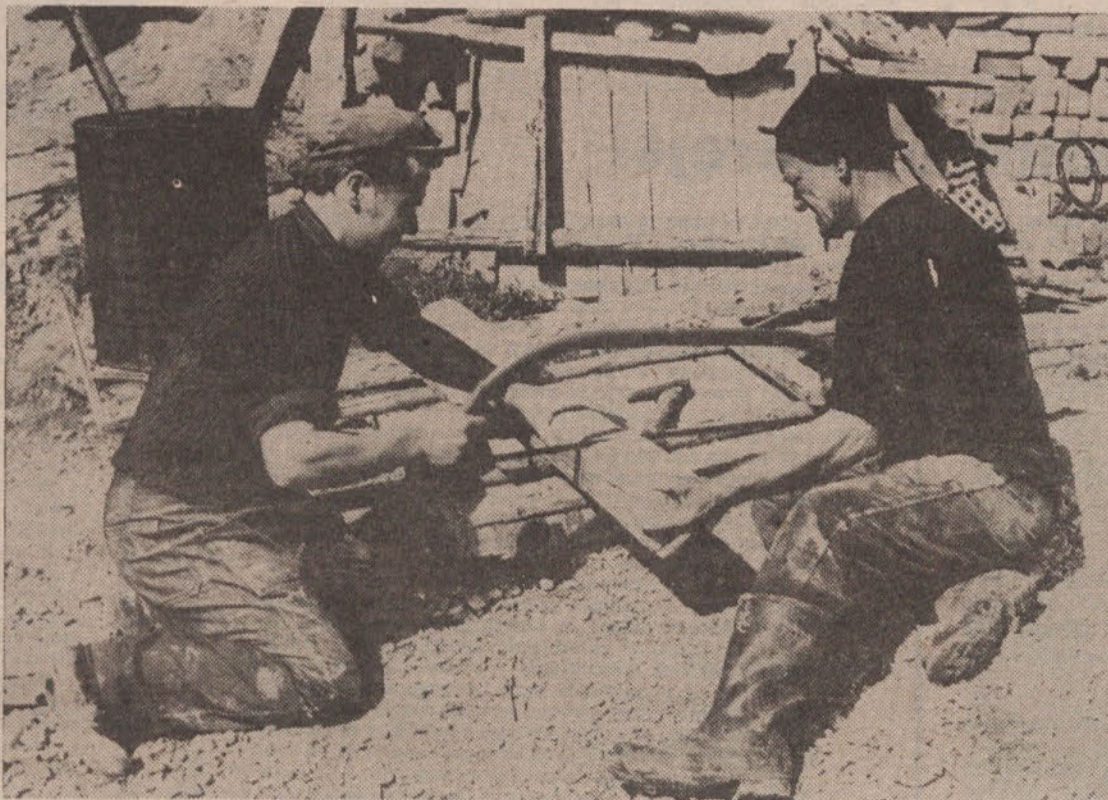
Prosimo za pojasnilo!

MERCUN

Kako je mogoče?

Natanko tako se sprašujemo mladi, ki nam ni in nam ne more biti vseeno, kako poteka pouk na naših osnovnih šolah. Seveda pri tem nismo osamljeni — tudi profesorji, ki morajo poučevati v takih razmerah, razmišljajo o tem. Je že prav, da smo uvedli samopri-spevek, ki je uspel, ampak problem šolstva in varstva s tem še zdaleč ne bo rešen. Zgovoren primer je osnovna šola „Oskar Kovačič“ — zaidati je bilo treba arkade, da so pridobili več prostorov. S tem je bil problem začasno rešen (bolje rečeno odložen). Tudi s samopri-spevkom se tu ne bo nič zgodilo. To pa pomeni, da bo šola vsaj še nekaj let trpela prostorsko stisko. Ves ta čas bo trpela kvaliteta pouka, posledice bodo nosili profesorji in učenci. Zakaj ne moramo nikoli pravčasno ukrepati? Mislim, da bi že zdaj morala biti zgrajena šola, ki bi razbremenila sedanje. Galjevica, Orlovo, Jurčkova pot... vztrajno rastejo, ljudje se priseljujejo, šoloobveznih otrok je čedalje več, prostora na že imenovani šoli pa je že zdaj premalo. To pa pomeni, da bo nekaj desetnih šolarjev prav kmalu prisiljen hoditi na druge osnovne šole, ki se bodo tudi prej ali slej srečale s istim problemom.

Zanimivo bi bilo obiskati vse osnovne šole v naši občini in pregledati pogoje, v kakršnih poteka na primer telesna vzgoja ali pa fizika, kemija, zgodovina... Pojdimo po vrsti: natanko polovico vseh šol je brez lastne telovadnice. Naj vzamem spet samo en primer: osnovna šola „Ljubo Šercer“ — Ig je stara komaj nekaj let, šola je lepa, a je zgrajena brez telovadnice. Kako je to mogoče? Po drugi strani pa gradimo tako moderne stvari kot so veletgovine Astra, Maximarket... Zakaj smo na eni področju lahko v korak s časom, na drugem (šolstvu) pa precej zaostajamo? 50% telovadnih ur poteka v avlah, kjer se telovadna sposobnost razvija v prostih vajah, na kozi, švedski skrinji, mogoče

V uredništvu sicer ne vemo, česa sta se moža na sliki lotila. Posnetek pa objavljamo z naslovom: Delo združuje

bradlji, niso pa redke šole, ki imajo problem že z blazinami.

Pomanjkljivost naših šol je slaba opremljenost s pripomočki za pouk fizike, kemije in biologije. Pravi nesmisel je zahtevati od učencev, da znajo opisati poskuse iz knjige, če pa poskusa niso opravili iz preprostega razloga, ker ni pripomočkov. Posebno pomanjkljivo so kemijski kabineti (srečni tisti, ki jih imajo). Naši mladinci pa opozarjajo tudi na zelo skromne šolske knjižnice, ki so zadovoljivo opremljene le s čitvom za nižje razrede, medtem ko je knjig za višje razrede veliko, veliko premalo. Največkrat se zgodi, da je knjigo za domače čtivo zelo težko dobiti, ker je izposojena, na šoli pa imajo ponavadi le do 5 istovrstnih izvodov. Kako pa naj bere preostalih 20 učencev? Na šolah na območju Ljubljane rešijo problem s tem, da si knjige izposojajo v Mestni knjižnici.

Se eno šibko točko imajo naše osnovne šole — to so zgodovinski zemljevidi. Teh imajo po šolah premalo,

ponekod so že dotrajani. Nekaj finančnih sredstev bi bilo potrebno tudi za te namene, seveda pa se postavlja vprašanje, kje jih dobiti?

To so glavni problemi, značilni skoraj za vse šole, vendar brez upoštevanja stanja podružničnih šol. Seveda pa ima vsaka šola še svoj individualni problem — recimo z neprimernimi prostori. Vzemimo na primer osnovno šolo Dobrova: šola ima 4 razrede, dva razreda sta v zadržnem domu, kjer je tudi varstvo. Na šoli so prisiljeni, da se razred seli vsako uro; pouk iz fizike je v delavnici. Ker so prostori polno zasedeni, se pojavi še eno vprašanje v zvezi z izvenšolsko dejavnostjo. Le kdaj in kje se naj razvija? Kljub dobri volji je problem dobiti prost razred, pravzaprav to ni več problem, ampak že umetnost. Težave s prostori so že na osnovni šoli Preserje, sedaj ima 8. razred pouk v dvorani. Ker ni prostora za garderobe, so le-te kar po razredih. Kje druge pa naj bi bile? Svojevtrsten „rekord“ ima osnovna šola Horjul — pouk imajo namreč v treh stavbah. Zalosten rekord! Zanima me, kdaj bodo horjulski učenci sedeli v lepih, svetlih učilnicah in kdaj si bodo oddahnil profesorji? Mislim pa, da nas je veliko takih, ki želimo, da bi bilo to že jutri. Večje in boljše prostore potrebujejo tudi na osnovni šoli Vič in Skofljica.

Kot zadnje naj omenim še razne „malenkosti“ kot so slabe table, neprimerno senitarije, neurejena okolica, čeprav načrt za njeno ureditev obstaja že nekaj let...

To je bil kratek pregled pomanjkljivosti na osnovnih šolah v občini Ljubljana Vič-Rudnik. Mogoče so bili podatki preveč splošni, vendar sem imela v mislih naslednje osnovne šole: Trnovo, Vič, Bičevje, „Oskar Kovačič“, „Vlado Miklavc“, Dobrova, Horjul, Polhov Gradec, „Ljubo Šercer“ — Ig, Skofljica, „Primož Trubar“ — Velike Lašče, Preserje, Brezovica in Zavod za slepo in slabovidno mladino.

JOŽICA KALIN

ta, da je cesta primerna za veselalom med jamami in za ohranitev ravnosti na gramozu, drugi pa velja predvsem zvečer — namreč precej psov dela človeku družbo, ter tako preizkuša živce, ko pa ravno hočeš zavpiti na pomoč, se pes obrne.

Največja zanimivost v naši vasi so vsekakor ljudje. Večina teh ljudi pravi o sebi, da so reveži. Ja, ampak tam kjer so reveži, tam so tudi bogati. Res, da je teh nekaj manj, a so zato toliko bolj ponosni nase. Velika večina pa je takih, ki so pripravljeni po cele ure govoriti, kako so revni, kako nič nimajo razen „frižiderja, bikserja, mikserja...“ Saj niti garaže za avto nimamo, sicer pa naš avto sploh ni avto, ampak pasja uta na kolesih. Nobeno nedeljo ne gremo nikamor, ker si tega ne moremo privoščiti, kaj šele, da bi šli na dopust! Tam človeka čisto oskubijo. Moževa kuverta je čisto tanka, saj veste, v podjetju škripelj, jaz si tudi s trgom ne morem nič pomagati, ker porabim sproti za kruh, sladkor...

Iz tega bi človek sklepal, da so naši vaščani revni, ker imajo samo „fičota“, nekaj gospodinjstkih in poljedelskih strojev, televizijo, radio... — to je najbrž potrebno za golo življenje.

Po drugi strani pa se sliši drugače: „Mi imamo...“ kar je tudi res, če pogovor, da je v vinu resnica, drži. V glavnem vaščanom kar dobro gre, kajti poštar okrog prvega zelo kano hodi, ker ima precej dela z raznašanjem denarja.

Verjetno je dvig standarda kriv, da so se spremenili tudi ljudje. Nič več ni prijateljskih odnosov med sosedi in pomoč lahko pričakuješ šele, če pokažeš denar. Očitno se držijo načela — najprej jaz, potem pa dolgo časa nič in šele nato vsi ostali. Zalostno je tudi to, da se sosedej med seboj ne razumejo — ne verjamem, če je še kje toliko sprtih sosedov, kot v naši vasi. Ne vprašujte me zakaj, domnevam pa, da je vzrok v tem, ker hoče vsak uveljaviti svoj JAZ (če ne drugič, pa preko sodišča).

Ljudje so pridni, hitijo od jutra do večera, vendar pa se jim nikdar toliko ne mudi, da ne bi mogli povprašati še to in ono o sosedih, o tem, kdaj se ta in ta poroči, ali je pod „nujno“, s katero hodi zdaj oni, zakaj sta se onadva sprla, kje so sosedej preživeli vikend... Posebno radi se pogovarjajo o previsokih davkih in podivjanih cenah in o tem, kako bi bilo treba marsikaj spremeniti. Vendar je to samo prazno govorjenje, kajti na sestankih, kjer bi se bilo treba lepo pogovoriti o stvari, jih je le peščica (za ostale je stvar brezmiselna — namreč, saj me nihče ne posluša, saj bodo vsi oni zgoraj tako po svoje naredili). Organizacije delujejo zelo slabo, oziroma sploh ne delujejo. Še največ spravi skupaj mladina, čeprav jo devljejo v nič in se njenim naporom posmehujejo. Bo že res, da je včasih težko dati priznanje mladim!

Tako je življenje pri nas — črni so ljudje in kakršni so oni, taka je tudi vas. Pesnik bi rekel, da so namesto rož zrasle koprive, ob katerih se opečeš, če nisi z njimi zelo previden.

J. K.

Trnovske »zelenice«

Na zadnjem zboru volivcev v Trnovem je bilo postavljeno tudi vprašanje zelenic v začetku Trnovskega pristani, ki jih dan za dnem zasedejo že zjutraj avtomobili. Najbolj temeljito so zasedene zelenice pri hiši št. 4, kjer parkirajo avtomobili tako na gosto, da so odstranili vsako sled trave. Parkiranje avtomobilov je tudi pri hišah z zelenicami št. 16 b, 18, 20 in 24, vendar ne tako temeljito kakor pred prej omenjeno hišo št. 4. Vse zelenice je postavilo podjetje „Rast“ in naj bi ostale nedotakljive za vozila.

Tudi na Emonski cesti od Krakovske ulice do mostu je lepa zelenica, ki so jo pa letos načeli vozniki gnoja, ki so ga pripeljali za vrtove ob tej cesti. Nimam nič proti dostavi gnoja na vrtove, saj je nujno potreben, vendar če so rušo s kolesi pretrgali ali udri, naj krivci to tudi popravijo. Kriv je sicer voznik, povod je pa dal lastnik vrta. Ti naj pogledajo čez ograjo na zelenico, pa bodo videli posledice. Nekaj primerov je bilo popravljenih, toda površno.

Parkiranje avtomobilov je tudi kar počez čez ves pločnik ob Gradaščici od Trnovskega mostu vzdolž potoka do buffeta, vsak dan. Ni nikakega obzira, zakaj je postavljen pločnik. Parkiranje na cesti in delno na pločniku je tudi na Emonski cesti do Krakovske ulice. Pločnik je narejen samo za pešce. Te bolezn, da parkirajo avtomobile kar na pločnikih, so vsi vozniki nazleži gotovo v centru, kjer je to že dalj časa. Generalno polomijo pa je napravil tisti tovariš, ki je ukazal v Beethovnovi ulici narisati bele črte po pločnikih, da smejo do tja postaviti vozila. Potem se je to razpaslo tudi na druge ulice in ceste, najslabše je danes v tem oziru na Trubarjevi cesti, ki ima v mestu najožje pločnike, pa še ti so zasedeni od začetka do tovarne Rog.

Pred leti smo večkrat brali o divjem Teksasu. Kar se tiče parkiranja, smo jih že dosegli.

M. KOPRIVEC

sa opozorila UJV so zaman, potrebni so ostri ukrepi

Do kdaj še Terpinov brlog?

Malenkosti so včasih zlahka dokazljive in jih je moč preganjati po vseh konih, večjih stvari pa včasih ni moč dokazati nekaj let, čeprav so jasne. Vse se za vsakega normalnega človeka, vendar za črko zakona ne. V takih imerih mora UJV iskati dokaze, ki bi veljali tudi pred zakonom, da bi niko storilca preganjali. Na drugi strani pa so še dejanja, ki ovirajo normalno življenje, motijo sosede, imajo nasploš škodljiv vpliv na celotno okolje, s katerim imajo stik, vendar zakonsko spet niso kazniva in jih tako lahko ni počno, dokler se jim pač zljubi. Ljudje imajo pred zakonom „čisto“ st, če pa stvari pogledamo malce pod površino, zapazimo, da so taki imerji leglo kriminalna in tista gnojna rana družbe, ki je ne moremo zdraviti. Imokracija nam namreč prepoveduje poseg, ki ne bi bil v skladu z zakonom in morajo tako miličniki mirno gledati leglo kriminala oziroma šolo, ki dala v bodoče družbi zelo težko prilagodljive ljudi. Miličnik ne more repati, ker v zakonu slučajno ni napisano, da je nekaj kaznivo po tem in jo skuša tudi pravno utemeljiti, sodišče jali sodnik za prekrške večkrat kolovsko pregledajo, če prijava ustreza ali ne, in jo potem seveda večkrat v vse to zadrženo pa si lahko pogledamo kar na ozemlju občine Vič-Rudnik tako tisti prostor, JOŽE TERPIN. Delavnica je od zunaj najbolj podobna temu tisti prostor, JOŽE TERPIN. Delavnica je od zunaj najbolj podobna temu zavehtam, ki jih postavlja zakon o minimalni ureditvi delavnice. Tako se lahko obrtna inšpekcija ob priliki odločila in zaprla to delavnico, ki že pri sploh ne služi več prvotnemu namenu, temveč je zbirališče pijancev in nek s sumljivimi moralnimi normami. Inšpekcija, ki se v mestu sicer spote ne ob malce starejše preplekane table, bi tu lahko našla že krepko uni-bi bilo škodo, če bi to delavnico sploh zaprl in tako onemogočili nadalj-zbiranje pijancev.

Jože Terpin si je v svoji delavnici organiziral pivnico. Dokazati mu, da odaja alkoholne pijače, ne morejo, čeprav v delavnici na veliko popivajo. Zini (2,5 metra stran) je tudi poslovalnica Istra vina, kjer si ti lahko tudi dneva v dan opijajo, osebe se menjajo kot v kitajskem gledališču, edina čpa nit, ki je vsem skupna, pa je pijanost in večna prisotnost Jožeta Terpina, ki je zakoračil že v 67. leto.

Zaradi ljudi, ki so se pri njem opili, so bili že večkrat pretepi, družinski zpiri in tudi že dve smrtni nesreči. Pred časom se je v njegovi delavnici pil možakar srednjih let, se nato usedel na kolo in brez luči zapeljal pod tli občani, saj povzročajo pijanci nered in onesnažujejo okolje z bruhan-

njem in iztrebki. Pritožb skratka sploh ne manjka. Ljudje mnogokrat pridejo na postajo milice, vendar jim tam kljub najboljši volji ne morejo dosti pomagati, ker so črke zakona tako toge, da s prijavo sodniku ne bi uspeli. Postaja milice je o vsem dogajanju obvestila zavod za socialno delo pri Sob Vič-Rudnik, vendar je očitno tudi ta nemočna.

V tej privatni pivnici mnogi zakonski možje zapravijo že prvi dan celotno plačo in se je zato razdrlo že več zakonskih zvez. Miličniki so večkrat tudi že prišli do iztreznitve obiskovalce te zasebne točilnice in vira zla za mnoge družine. Zgodilo se je, da so miličniki našli pred njegovo točilnico do nezavesti pijano žensko.

Vse navedeno pa je le ena plat, kajti v tej pivnici se stalno zbirajo predvsem starejši moški, ki iščejo stikov z ženskami, ki so že bile v postopku zaradi prostitucije in klateštva. Po okolici — tako bližnji kot daljni — govore o tem, da ta delavnica služi Terpinu kot posredovalnica pri prostituciji. Dejstvo je namreč, da je Terpin v svoji luknji že večkrat seznanil profesionalne prostitutke z odjemalci. Verjetno počno to tudi še naprej, torej tudi danes. UJV ima namreč dokaze, da so te ženske dobile pri Terpinu partnerje, ki so jim uslage poplačali npr. s krilom ali denarjem. Tarifa je nizka, med 10 in 200 dinarji. Terpin pri teh kupčijah večkrat tudi sam sodeluje, saj je pred časom poslal nekemu delavcu dve ženski in zahteval provizijo 30 dinarjev po „komadu“. Delavec pa ni bil zadovoljen z videzom obeh in ju je nagal, zaradi česar sta se s Terpinom sporekla, ker Terpin ni dobil provizije. Kolikokrat pa se se taki primeri dogajali, da ni nihče izvedel, je drugo vprašanje. Kajti verjetno so bili kdaj „naročniki“ teh najstarejših obrtnic tudi zadovoljni in tedaj so molčali.

O Jožetu Terpinu bi lahko pisali še precej časa, saj tega ni malo. Najhuje pa je, da se vse to še vedno dogaja in da mu nihče ne uspe stopiti na prste. Miličniki so Terpina že obiskali v njegovi delavnici in so ga našli v spodnjih hlačah, medtem ko sta ga dve ženski „masirali“ po nogah. Ženski sta si nato „od sramu“ zakrili obraz. Pa tudi sicer je moč ob vsakem času v tem brlogu najti pijance in ženske sumljive vrednosti.

Miličniki so Terpina že večkrat opozarjali, naj preneha s svojim početjem, vendar je stanje ostalo nespremenjeno, saj se Terpin smeji miličnikom v brk. Na postaji milice Dolenjska cesta so povabili Terpina tudi na razgovor in ga opozorili, da naj preneha s početjem. Vse pa je bilo bob ob steno. Vsa prizadevanja postaje milice ne morejo obroditi sadov, saj jim pri vsem nihče ne prisloči na pomoč. Ko so obvestili inšpekcije službe o Terpinu, so ti izdali prijavo sodniku za prekrške, vendar je ta postopek ustavil zaradi pomanjkanja dokazov. In kaj naj sedaj naredijo miličniki, ki morajo dnevno poslušati pritožbe občanov in njihovih prošnje, naj stanje uredi. Nedvomno bi bilo potrebno ostro ukrepati in zatreti — po petih letih — ta vir zla.

MILOVAN DIMITRIČ

Nagradna križanka

Tokrat, za občinski praznik, prvi objavljamo celostransko križanko. Pripravili smo tudi nagrade za izžrebane pravilne rešitve. Nagrade bodo knjižne in jih bomo poslali po pošti, imena nagrajencev bomo objavili v Naši komuni, s prvonagrajencem pa tudi intervju. Pripravili smo 10 knjižnih nagrad, ki sta jih prispevali skupščina občine in Naša komuna.

Pri reševanju križanke vam želimo obilo zabave in uspeha. Rešitve pošljite na naslov Uredništvo Naše komunne, Tg MDB 7, s pripombo KRIZANKA najkasneje do 15. maja 1972. Navdušenim križankarjem posredujemo tudi kratek slovarček, ki jim bo prišel prav pri reševanju te in drugih križank.

UREDNIŠTVO

SLOVARČEK

- Aasen — (Ivar), norveški lingvist,
- Ade — (George), ameriški humanist,
- Air — gorovje v Sahari,
- alk — izumrlji pingvin,
- ametist — poldrag kamen,
- Anaa — otok v otočju Tuamotu,
- ananeza — potek bolezni,
- CEAT — znakma avtomobilskih gum,
- earl — angleški plemiški naslov,
- Erinija — grška boginja maščevanja,
- glinica — polsurovina aluminija,
- Ialomita — levi pritok Donave iz Romunije,
- Ili — pritok Bajkalskega jezera,
- Java — indonezijski otok,
- Kreon — mitološki tebenski kralj,
- Lalo — (Edouard), francoski skladatelj,
- lias — najstarejša plast jure,
- Makau — 8470 m visok vrh na Himalaji,
- RIAS — radijska postaja v Berlinu,
- seraj — sultanov dvor

Kako bodo letovali naši otroci

Občinska zveza prijateljev mladine organizira tudi letos med počitnicami letovanja za šolsko mladino v našem počitniškem naselju v Pacugu.

Naselje leži ob morju, med Fieso in Strunjanom, daleč od glavne ceste in prometa. Od 1966. leta, odkar je naselje v upravljanju ZPM, se naselje vsako leto izboljšuje. Letos bodo naši otroci lahko veselo presenečeni: že s hruba bodo zagledali svoje letovišče, vse v zelenju in v živopisnih barvah!

Kakšna je torej razlika med lanskim in letošnjim letom? Kar precejšnja! Prej precej pusto okolico naselja smo ozelenili z okrasnimi drevesi in grmičevjem. Vikend hišice smo prebarvali s prikupnimi, živimi barvami, ki se prijetno odražajo od okolice. Stara glavna stavba, ki je bila do sedaj na dveh straneh neometana, bo povečana in kar impozantna, saj bo z novim prizidkom dobila štiri nove prostore: dve spalnici za skupini po 16 otrok, ambulanto, skladišče in pritokline. Tudi stavba, kjer so umivalnice, pralnica in sanitarije, bo zunaj in znotraj prenovljena. Skratka, vse naselje nam bo sedaj lahko v večji ponos, kot nam je bilo v prejšnjih letih, ko smo ga morali še preurejati, dozidavati in ko smo obenem morali graditi še cesto in plažo.

In kdaj bodo letovali naši otroci? V kar štirih izmenah po 14 dni, od 26. junija do 21. avgusta. Oskrbni dan bo letos veljal 30 ND. Socialno ogroženi otroci plačajo v skladu s svojimi možnostmi.

Pred letovanjem bodo v naselju še plavalni tečaji (šola v naravi) za učence četrtil razredov osnovnih šol. Prijavile so se šole: Vrhovci, Ig, Oskar Kovačič in Skofljica.

Morda bodo zanimali starše še naslednji podatki: otroci dobivajo na letovanjih po 5 obrokov hrane, nadzorujejo jih pa strokovno usposobljeni vzgojitelji, ki vodijo skupine od 12 do 16 otrok. Poleg vzgojiteljev imamo še plavalnega učitelja in medicinsko sestro, ki bdi nad zdravjem otrok v koloniji.

S. P.

Mladina in brigade

V ZM se vse bolj postavlja v ospredje vprašanje mladinskih delovnih akcij kot eno tistih področij, ki sicer močno stagnira, vsi pokazatelji pa nam kažejo potrebo po njihovem oživiljanju in pomembnejšem mestu v delovanju ZM.

Stagnacija sodelovanja slovenske mladine na mladinskih delovnih akcijah je predvsem posledica tega, da v Sloveniji že nekaj let nazaj nimajo „zveznega“ ali „republiškega“ delovišča kot žarišča, ki bi med drugimi vrednotami predstavljal tudi delovno, organizacijsko in družbeno šolo za mladino. Nimamo žarišča, ki bi zagotavljalo iz svojih vrst kadre za organiziranje, vodenje in razvijanje delovnih akcij, tako v širšem jugoslovanskem prostoru kot v republiki, občinah in krajevnih skupnostih. Udeležba slovenske mladine na deloviščih drugih republik nenehno pada, kot razlog za tako stanje se največkrat navaja tudi slabo organizacijo delovišč, slabe pogoje življenja v naselju – od kulturno-zabavnega življenja do prehrane. Prav tako so stroški za pripravo brigad izredno porasli in omejujejo množičnost in prizadevanjih občinskih konferenc ZM. Le-te morajo največkrat brigadirjem plačati zdravniške preglede, prevoze, opre-

mo itd. Sodelovanje slovenske mladine na deloviščih v drugih republikah je izrednega pomena, na skupnih zveznih deloviščih se neposredno potrjuje krepitev bratstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi in narodnostmi.

Pripravljenost mladih za sodelovanje na mladinskih delovnih akcijah nam zelo jasno ilustrira primer v naši občinski organizaciji ZM. Za delovno akcijo na Golem je bila občinska konferenca ZMS celo prisiljena odklanjati preštevilne prijave. Predsedstvo občinske konference ZMS Ljubljana-Vič-Rudnik ima v svojem rokovniku predvideno v mesecu aprilu svojo sejo, na kateri bo razpravljalo o delovnih akcijah, ki jih bo pripravila viška mladina. Če bo šlo vse po načrtih, bodo mladi iz naše občine sodelovali predvsem pri urejanju nekaterih komunalnih objektov v občini, ni pa tudi izključeno, da bi organizirali večjo delovno akcijo izven občine.

S. J.

Slovo začenja novo zgodbo

Marlenka Kovač

„Na svidenje,“ letos februarja v Slovenjskih Konjicah, je Marlenka ne mara v trenutku še enkrat razgledati vse, kar je v preteklem desetletju doživela na odprti gimnastični sceni. Gimnastičarka ji je pomenila vselej drugi dom, ki ga za svojim v Zagorju, bi dala za vse na svetu. Zdaj, ko je vsega konec, vsaj tistega najlepšega, kar je doživela med tekmovalnimi leti, se je pred njo spominom...

Marlenka se je že zdavnaj zavedala, da enkrat mora biti „vsega konec“. Dolgo je razmišljala v sebi: „Ali naj se spet dvignem na bradljo, se „sprehodim“ po gredi, ali dam tekmovalnem – slovenski Tehnica se je napolned nagnila na drugo stran.“

Referentka za rekreacijo ZZTP Ljubljana, dolgoletna članica državne gimnastične vrste, večkratna republiška prvakinja in ena najboljših slovenskih telovadk vseh časov, Marlenka Kovač, se sredi letošnjega februarja dokončno poslovila od „aktivne“ gimnastike!

Bogata je bila Marlenkina tekmovalna žetev v zadnjih desetih letih, čeprav se je s telovadnico v rodnem Zagorju srečala že davno prej.

„Kdaj sem se navdušila za gimnastiko...?“ z nasmehom ponovi svoje vprašanje. „Vesleje do nje je po pravici povedal „maslo“ moje kolegice. Enajst let mi je bilo, ko sem sedemdesetletna petdesetega pričela ob ponedeljkih in četrtilk popoldne posegati svojo najboljšo prijateljico. Ko mi je „odkrila skrivnost“ da hodi k redni telovadbi in da je tam prav prijetno, ker imamo med drugim tudi klavir, sem se ji kajpada hitro pridružila. Klavir sem bila razmeroma kar spretna, so me „vtaknili“ kar med mladiinke, čeprav s svojimi leti nisem sodila drugam kot k – pionerkam! Mladinke so me sprva gledale malce postrani, a so me hitro sprejele medse...“

Za prvimi koraki v domačem Zagorju so prišla gimnazijske leti. Vsak dan z vlakom od doma do Trbovelj in nazaj. Toda že kmalu jo je „čakal“ študij v Ljubljani. Vrata do vrha naše vrste ske ženske gimnastike so se ji odprla na stežaj.

Slabotno dekletce iz revirjev je enainšestdesetega z uspešnim prestalo svoj „ognjeni krs“ v Resiti na dvoboju z mladimi telovadkami Romunije.

„Med 12 mladinkami, najboljšimi iz obeh držav, sem osvojila 2. mesto. V vrsto pa sem prišla bolj po naključju, kot po „zaslugi“ svojega znanja. Na izjemnem tekmovalnem so se mi namreč prednetljivo posrečile vse vaje in mesto v mladinski reprezentanci je bilo zagotovljeno. No, veliko je k temu prispevalo spoznanje, da sem nastopila brez treme, ki je sicer večna spremljevalnica športnikov.“

Predno je pred šestimi leti prvič oblekla majico z državnim grbom in italijanskimi mladinkami. Odteje je šlo „zares“... Ob izjemnem priznanju, ki ga zasluži za vse, kar je dala slovenski in jugoslovanski gimnastiki, ne moremo mimo Marlenkine največjih dosežkov med domačo in svetovno telovadno elito:

- 29 nastopov v državni reprezentanci
- 12 nastopov slovenske prvakine
- 21. mesto na EP 69 v švedski Landskroni
- 53. mesto na SP 70 v Ljubljani

Marlenkino slovo od tekmovalnih prizorišč pričanja današnji novo zgodbo. Zdj drugo – trenersko, vaditeljsko, kakor pač hočete.

Leto bo tega, kar je prišla v viški Partizan. Dobila je skromno sobico in da bi se oddaljila dobrim ljudem, se je čez noč „levila“ v vadiateljico pionirske vrste.

„Odkrito vam povem, da sem z vsem zadovoljna. S sobico in svojimi „učenkami“. Osemindeset jih imam. Sestajamo dvakrat na teden: ob ponedeljskih in četrtilk. Takole, dvajset trinajst let imajo... Zadnjič, ko so že tekmovali, so me sprejeli v zmagovalne „stopničke“ in kolajne. Porednice male... rada jih imam, verjemite... Saj se ob njih spominim svojih četkov. „Moje“ drage gimnastike, ki je ne bom nikoli pozabila...“

Brezmejnja je Marlenkina sreča. Dobila je službo, sobico, na je ljudi, ki jo imajo radi. Le nedokončan študij na VSTK, katerega pravi, da je „brez skarij še meter pred ciljno vrvičjo“, „greni“ šestindvajseto pomlad njenega življenja.

Tekmovalno slovo pričanja na Viču zdaj njeno novo gimnastično zgodbo.

Ivan Vito

Mladina in starejši

Želim misliti, delati in živeti tako, kot se mi zdi najbolj prav, tako kot zahteva sodoben čas. Nočem živeti po receptih drugih, ne morem poslušati besednih pridig. Hočem se prepričati osebno, kaj je v življenju dobrega in slabega.

Starši mi ne zaupajo – zakaj? Prav ta ZAKAJ je pogosto vprašanje mladih, torej poskusimo skupaj najti odgovor.

Starši pravijo, da želijo otrokom le dobro v življenju, da bi bili srečni v osebnem življenju, zadovoljni s poklicnim delom itd. Na poti do uspeha vodijo mlade starši, ker so zanje odgovorni. Radi bi jih obvarovali prezgodnjih težav. V vsakdanjem življenju se srečujemo z grobimi, nehumanimi pojavi, ki žalijo človekovo dostojanstvo, izkušnje kažejo na previdnost, zato so starši nezaupljivi do okolja, v katerem živijo mladi.

Danes se vse pogosteje sprašujemo, ali obstajajo v naši družbi globlja nasprotja – konflikti ali ne? Ali so ta protislovja v naši družbi specifična glede na gibanje mladih v svetu? Ali so protislovja le izraz problemov, ki jih ima vsaka generacija?

Učiteljica – zgodovina nas uči, da je imela vsaka družba, v vseh obdobjih generacijske probleme. V naši družbi pa je dana posebna samoupravna možnost, da vsak človek, vsaka generacija lahko na najbolj demokratičen način izraža svoje probleme in hotenja. Sinovi niso nikoli mogli uresničiti vseh upov in želja očetov in dedov. Čas, znanje, družbeni razvoj prinašajo novo, spreminjajo se življenje mladih in starejših, v spreminjanju zavesti se rušijo stari nazori, moralne norme, uveljavljajo se novi modeli. Vsaka generacija je težila k napredku človeka-družbe, vsaka generacija želi izraziti svoj „jaz“.

Ce mladi nimajo dovolj možnosti, da bi predstavili svojo ustvarjalnost v družbi (v ožjem in širšem okolju) raste neestrnost, večajo se protislovja, rodijo pa se tudi nezaželeni negativni pojavi in odkloni. Mladi in starejši se največkrat ustavljamo na vprašanjih, kako premagati ovire, kako razreševati osebne in družbene težave, ki nas zadržujejo pri doseganju ciljev.

Da bi lahko uspešno preprečevali ali odpravljali nesoglasja med seboj in med generacijami, iščemo različne oblike in metode dela. V svetu in pri nas se je pokazala kot zelo uspešna oblika srečanja mladih in starejših, ki se v grupi enakopravno pogovarjajo, izražajo poglede, stališča, odpravljajo nesoglasja in spreminjajo sebe in druge.

Tudi v Ljubljani smo organizirali take skupinske razgovore, na katerih smo obravnavali vzgojna, kulturna in družbena vprašanja. Lahko trdimo, da so bili ti generacijski dialogi koristni za nadaljnje sodelovanje med mladimi in starejšimi. Na osnovi njihovih stališč lahko usmerjamo nadaljnje razgovore in reševanje pomembnih vprašanj.

Izluščili smo naslednja stališča:

Občinsko šahovsko tekmovalje osnovnih šol

Pod pokroviteljstvom občinske zveze prijateljev mladine je bilo v soboto, 1. aprila na osnovni šoli „Bičevje“ občinsko šahovsko tekmovalje. Prvenstva se je udeležilo preko 100 mladih šahistov iz 10 osnovnih šol. Tekmovalje je potekalo v štirih skupinah: mlajši in starejši pionirji ter mlajše in starejše pionirke. Najuspešnejši so bili šahisti z osnovne šole Skofljica – z dvema prvima in z enim drugim mestom – ter z osnovne šole Polhov Gradec z dvema prvima mestoma.

Po tekmovalju je bila razglasitev rezultatov s podelitvijo priznanj in nagradnih šahovnic za najboljše ekipe. Posameznike v zmagovalnih ekipah smo nagradili še s čokoladami. Vse udeležence smo pogostili s topljo malico in s sladkarijami.

Zmagovalne ekipe se bodo udeležile še področnega in morda tudi republiškega šahovskega prvenstva.

S. P.

Odlikovanja sodelavcem Zavoda za avtomatizacijo

Predsednik občinske skupščine Ljubljana-Vič-Rudnik inž. Slavko Korbar je 27. marca v klubu poslanec izročil 23 najzaslužnejšim sodelavcem Zavoda za avtomatizacijo visoka državna odlikovanja, s katerimi jih je za njihove zasluge odlikoval predsednik Tito.

Red dela z zlatim vencem so prejeli: prvi direktor ZZA Franc Dobnikar, dr. Zvonko Krevelj, Marjan Lawenčič in dr. inž. Anton Ogorelec. Z redom zaslug za narod je bil odlikovan Rudi Omota, z redom dela s srebrenim vencem pa: Marko Gliha, Breda Dougan-Gorišek, inž. Miran Gorup, inž. Jože Jekovec, inž. Mario Jež, inž. Marjanca Kobe-Kramar, inž. Franc Logar, Ivan Marc, Miroslav Meden, inž. Jože Oblak, Dušan Pirč, inž. Ljubo Planinšek, inž. Branko Robavs, inž. Matija Seliger, inž. Emilija Soklič-Kozič.

Medaljo dela so prejeli: Peter Kavčič, Rozalija Pelko-Tičar in Franc Peterca. V imenu odlikovanec se je predsedniku SoB Vič-Rudnik zahvalil prvi direktor ZZA Franc Dobnikar.

Na slovesnosti je glavni direktor ZZA dr. Jože Gogala podelil 26 sodelavkam in sodelavcem zavoda tudi denarne nagrade za najboljše skupinske in posamične raziskovalno-razvojnne rešitve v minulemu letu. Najuspešnejšim raziskovalcem je zavod namenil skupno 62.000 dinarjev, pri čemer so se posamezne nagrade gibale med 3500 in 1000 dinarji.

I. V.

Sobotno popoldne v Pijavi gorici: udamiško za vodovod. Vsakdo bo prispeval vsaj 210 ur svojega dela

V štirinajstih dneh ni moč vzgojiti trenerja Plačilo so uspehi

Okoli njih ni dosti hrupa. Mnogo manj pa sploh kot okoli poprečnega občinskega nogometnega moštva, saj se ne postavljajo s skandali, marljivo in redno delo pa je danes tako malo opazno in še to le od redkih.

Orodno telovadbo Partizana Trnovo trenirajo večer za večerom v telovadnici TVD „Partizan“ Trnovo in uspehi so krepko opazni. Vrsta namreč dosega zavidljive uspehe ne le kot celota, temveč tudi posamezniki. Član te vrste je tudi mladinski državni reprezentant Milan Kunčič. Veliko jih res ni, kar pa ne pomeni, da so vrata drugim za trening zaprta. Trenutno trenira njihov trener Jože Mešl tri mladince in pet pionirjev.

Pri teh mladih fantih nedvomno nosi levejše zasluge za njihov vzpon in uspehe trener vrste. Prosil si vemo ga, da pojasni svoje poglede na vrsto, uspehe in težave, ki jih srečuje tako vrsta kot tudi on kot trener. Mešlova žena mora namreč veliko večerov čakati moža, ki medtem trenira v tmovski telovadnici naše mlade gimnaste oziroma orodne telovadce. Jože Mešl ima poleg višje šole za telesno kulturo tudi železno voljo in veselje do dela.

„Trener sem že 11 let,“ je začel kar v telovadnici, medtem ko je vrsta vadila, „in sem v tem času treniral že sedem vrst. Trenirati sem začel zato, ker sem želel dati mladim tisto, kar meni moj trener ni dal. Sam sem namreč treniral in vem, kakšne napake opazijo mladi fantje. To sem želel spremeniti in popraviti. Včasih so posvečali pozornost le

najboljšim, ostali pa so si morali vse priboriti z najmarljivejšim delom in težko borbo.“

V DANAŠNEM ZMATERIALIZIRANEM ČASU JE UMETNO VPRAŠANJE: KAJ IMATE OD TEGA?

„Vse delam brezplačno. Ni namreč denarja, ki bi me uspel tako vezati, kot me vežejo sedaj moji občutki. Lahko bi me vezali fizično, vendar nikoli se ne bi tako zelo počel duševno z vrsto kot sedaj. Če bi bil plačan, bi čutil drugačno odgovornost. Meni „plačajo“ moji gojenci s svojimi uspehi. Njihovi uspehi dajejo elan in veselje do nadaljnjega dela. Pri tem se uvidev, da lahko s treniranjem nadaljujem, kajti če dosegajo uspehe, pomeni, da se nekaj le nauče in moj cilj je, da se nauče čim več.“

IN KAKŠNI SO POGOJI?

„Kot povsod, je tudi pri nas vrsta težav že s telovadci samimi. Dokler zrastejo do mladincev, mnogi odstopijo, posebej še v srednji šoli, ko se nekako razgube. Ves čas je namreč treba delati v isti delovni grupi, ker le tako lahko trener vpeje sistem dola v kri. Telovadce je treba vzgajati od malega. Zato je zelo težko začeti delati v novi grupi.“

Res se včasih tudi sprema in sicer zaradi njihovih neuspehov, ki jih jaz vidim, oni pa ne. Ob vsem tem pa smo skušali ustvariti pogoje, ki bi bili znosni. Naše uspehe bi v odličnih pogojih lahko dosegli v treh ali štiri letih, medtem ko se sedaj stvari zavlečejo zaradi slabših pogojev. Premalo je poskrbljeno za varnost, posebej pri treningu na drogu. Finančnih problemov posebno hudih sicer nimamo, vendar si že dalj časa zelo želimo preprosto blazino. Jo tudi kupujemo že več let, kupili pa je še vedno nismo. Telovadci iz ostalih dežel že dalj časa trenirajo doskok na take blazine in imajo zato prednost pred nami na tekmovanjih.“

KAJ SI ZELITE, JOŽE?

Krimova zlata trojica

Konec marca so se na strelišču ob Dolenjski cesti zbrali najboljši slovenski strelci na svojem prvem letošnjem kontrolnem tekmovanju. Med več kot 60 tekmovalci so poželi nekdanji viški strelci (Dimičeva, Mikolič, Jež, Peternel, Brezovnik in drugi), ki zdaj nastopajo za Olimpijo, največ uspehov.

Brezovnik in Mikolič sta bila najuspešnejša v streljanju z malokalibrsko puško standardne izdelave, Dimičeva pa je bila v nastopu z istim orožjem daleč pred svojimi tekmicami.

Prijetno presenečenje sta pripravila člana strelske družine Krim Mrkun in Tomažič, ki sta v mladinski konkurenci v streljanju z malokalibrsko puško standardne izdelave s 513 oziroma 495 krogi prečrtiljivo premagala svoja klubska tovariša Rešetarja (470 krogov).

Na reviji slovenskega strelskega športa je „revolverašu“ Tržanu (Olimpija) uspel izreden podvig. V streljanju z revolverjem velikega kalibra je s 583 že na začetku sezone izenačil republiški rekord.

Ce posebej ovrjednito izjemen tekmovalni dosežek Dimičeve, smo „korak za njim“ lahko več kot zadovoljni z nastopom Krimove triperesne detelje – Mrkuna, Tomažiča in Rešetarja. Z osvojitvijo prvih treh mest so dokazali, da so trenutno med slovenskimi strelskimi naraščajniki brez prave konkurence. Njihov spomladanski „krst“ nam daje jamstvo za obetajočo Krimov tekmovalni kader, ki se postopoma vzpenja na vrh elitnega slovenskega strelstva.

I. VIRNIK

Košarkarji Trnovega pred startom v republiški ligi

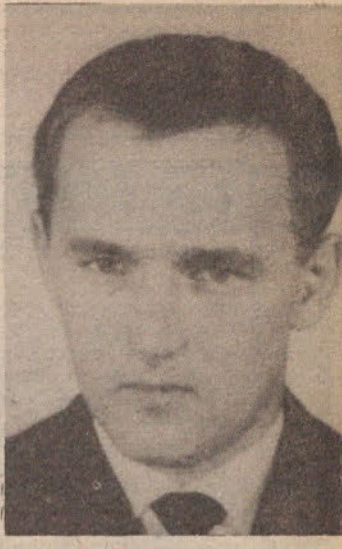
V soboto, 22. aprila se bo pričelo tekmovanje v republiški košarkarski ligi. Moštvo Trnovega, ki je lani zasedlo odlično sedmo mesto, se je ves čas resno pripravljalo, zato trener in igralci mnogo pričakujejo od letošnjega prvenstva.

Eden najboljših igralcev, Jože Koren pravi: „Mnenja sem, da se bomo uvrstili bolje kot lani. Nastopamo že drugič v tej ligi, zato imamo več izkušenj, pa tudi ostale ekipe, kot so Ilirija in Celje, so slabše, kot so bile. Največji kandidat za osvojitve prvega mesta je moštvo Vrhniko, mi pa se bomo uvrstili nekje od 3 do 5 mesta, kar bi bil že lep uspeh.“

Trener moštva Miha Lokar ima na razpolago naslednje igralce: Seška, brata Šlapnika, Kozaka, Korena, Soka, Vavpetiča, Avenika, Grudna, Možina, Lenarda, Ivico, Rojca, Hočevarja, Kovača in Martinčiča.

V 1. kolu se bodo Tmovačani pomerili doma z moštvom Celja.

N. ŠOŠTARIČ

Jože Mešl, organizacijski sekretar Ob ZTK in trener mladih telovadcev

najboljši Jugoslovani.

Brata Milan in Jani Kunčič sta oba že uspešna tudi na zahtevnejših tekmovanjih. Na lanskem republiškem prvenstvu je bil Jani drugi, Milan tretji. Enako sta se uvrstila tudi na tradicionalnem tekmovanju Memorial Ivana Šalamuna v Mariboru (na tem tekmovanju se zberejo vsako leto najboljši telovadci v državnem merilu.) Na državnem prvenstvu pa sta zasedla Jani šesto, Milan pa osmo mesto. Od njiju, prav tako pa tudi od Matjaža Koželja, ki si je lani zlomil roko, je pa prav tako tekmovalc zveznega razreda, si pod vodstvom trenerja Jože Mešla obetamo letos še novih uspehov.

Milovan Dimitrić

Mladinska tekmovalna trojka orodnih telovadcev: (od leve) Jani Kunčič, Matjaž Koželj in Milan Kunčič

ŠPORTNE VESTI

ELEKTROPROJEKT MED VODECIMI. Potem, ko so konec marca katastrofalno izgubili z vrsto RTV, so igralci Elektroprojekta v nadaljevanju letošnjega moštvenega sindikalnega prvenstva Ljubljane z zmago nad ekipo miličnikov (5:1), dosegli lep uspeh. Obstali so v zlati sredini in se bodo v zadnjem kolu (o njem bomo poročali prihodnjič), borili za četrto pozicijo med najboljšimi ljubljanskimi sindikalnimi šahovskimi moštvimi. Ekipa RTV si je namreč že pred sklepni boji zagotovila letošnji naslov prvaka.

V II. ligi se bodo slepi šahisti kluba Karl Jeraj po zmagi nad Veletekstilom (3,5:2,5) skoraj zanesljivo uvrstili na drugo mesto. To je brez dvoma izreden dosežek naših slepih privržencev kraljeve igre.

NEVENKA VOVKO IN ALENKA RUS sta bili edini zastopnici plavalnega kolektiva s Kolezijem, ki sta v začetku tega meseca nastopili v državni mladinski reprezentanci na trobojni mladih plavalnih vrst Jugoslavije, Poljske in NDR v Vzhodnem Berlinu. Jugoslovani so s 123 točkami zasedli zadnje mesto. Vzrok za njihov neuspeh lahko iščemo v nepripravljenosti po cepljenju za kožami, ki je pustilo posledice pri vseh plavalcih. Naši plavalci se v izredni konkurenci nista kdove kako odrezali: Vovkova je bila dvakrat peta (100 in 200 metrov prsno) in dvakrat šesta (100 in 200 metrov hrbtno), Rusova pa obakrat šesta (200 metrov kravlj in 200 metrov mešanjo).

LJUBLJANSKI IGRALCI GOJA, KI SO SE ZDRUŽILI V KRIMU, so na mednarodnem turnirju mestnih reprezentanc v Ljubljani poskrbeli za izredno presenečenje. Hrvatini, Flajs in Jamšek so namreč že v prvem kolu premagali z 2:1 nosilca skupine – favorizirane Berlinčane.

Na koncu turnirja so zasedli peto mesto, kar je za začetek prav lep uspeh. Bravo „novopečeni krimovci“!

MARKO LOGAR, nekdanji državni košarkarski reprezentant in eden stebrov ljubljanske Olimpije iz njenih najboljših časov, že vrsto let trenira moštvo Trnovega. Kako je fante pripravil za novo sezono, bomo videli že po prvih kolih republiškega prvenstva, ki se je pričelo prejšnji teden.

MLADI KRIMOVCI STRELCI so na drugem preglednem tekmovanju najboljših slovenskih strelcev spet osvojili vsa tri prva mesta v mladinski konkurenci. V streljanju z malokalibrsko puško standardne izdelave je že drugič zapored v 14 dnevih zmagal Mrkun s 538 krogi. Na drugo mesto se je uvrstil Tomažič s 462, tretji pa je bil Kleindinst s 447 krogi.

ZWICKAU, MERANO, TACEN IN SPITAL, velika mednarodna srečanja s kajaki in kanuji na divjih vodah, bodo pred Ol v Muenchnu odločala o sestavi moštvenih, ki se bo predstavila na elitni prireditvi v znamenju petih olimpijskih krogov. Med našimi evidentnimi olimpijskimi kandidati (Prelovšek, Andrejašič in Guzelj), so Hočevarju, Maljuju, Svetku, Tumi in Žitniku, še vedno na stečaj odprta vrata v olimpijsko vrsto. Svojo olimpijsko kandidaturo bodo lahko „potrdili“ že 5. maja na mednarodnem tekmovanju v Zwickau (NDR).

I. V.

BALINARJI TRNOVEGA pričeli s treninji. Konec aprila se bo začelo prvenstvo v ljubljanski balinarski ligi, v kateri nastopajo tudi Trnovčani. Pred kratkim so preuredili balinšče, sedaj pa so začeli tudi s treninji.

N. Š.

Milan Kunčič pri uspelem seskoku z droga. — Foto: J. Mešl

Občinska tekmovanja Šole in sindikati v smučanju

17. 2. in 18. 2. 1972 smo na smučiških Mojstrane izvedli tekmovanja smučanju – veslesalom za šole in sindikate. Solskega tekmovanja se je udeležilo 10 šol s 154 tekmovalci, ki so bili razdeljeni v osem starostnih kategorij. Tekmovanje je bilo v letem sončnem vremenu in primerno organizirano. Tudi kvaliteta nastopajočih je bila, predvsem v višjih kategorijah, že kar dobra. Podrobni rezultati pa so:

CICIBANI: 1. Mirk Gorazd (O. Kovačič), 2. Logar Stanko (O. Kovačič), 3. Terselič Stefan (O. Kovačič).

MLAJŠI PIONIRJI: 1. Cerkovnik Tomaž (O. Kovačič), 2. Mirk Janjaž (O. Kovačič), 3. Bartenijev Igor (Vič).

STAREJŠI PIONIRJI: 1. Jarc Gregor (O. Kovačič), 2. Ščuka Milan (O. Kovačič), 3. Krajnik Marko (Trnovo).

MLAJŠI MLADINCI: 1. Deisiner Jure (Vič), 2. Herman Robert (Vič), 3. Dvoržak Jani (Vič).

CICIBANKE: 1. Pirč Alenka (Bičevje), 2. Suhač Katarina (Vič), 3. Remškar Damjana (Brezovica).

MLAJŠE PIONIRKE: 1. Pokoren Anica (Bičevje), 2. Podlogar Darja (Vič), 3. Mance Irena (Bičevje).

STAREJŠE PIONIRKE: 1. Logar Alenka (O. Kovačič), 2. Puhar Irena (O. Kovačič), 3. Kokalj Majda (Bičevje).

MLAJŠE MLADINKE: 1. Slabe Anica (Vič), 2. Reš Barbara (Bičevje), 3. Novak Mojca (Brezovica).

EKIPNO: 1. Osnovna šola Bičevje, 2. Osnovna šola Brezovica. Po končanem tekmovanju je tajnik OBZTK Vič-Rudnik Edi Velkarič podelil medalje najboljšim.

Sindikalnega tekmovanja se je udeležilo 13 organizacij z 98 nastopajočimi. Razveseljivo je, da je udeležba iz leta v leto številnejša in da vseh rekreativcev v podjetjih dobiva medalje širšo obliko. Dobri organizatorji tekmovanja ni prizanesla močnejši odjuga, tako, da so tekmovalci z najimi startnimi številkami vozili po tekmovanju, ki se je končalo kljub temu v zadovoljstvo vseh, je bila raz-

glasitev in podelitev priznanj v hotelu Triglav v Mojstrani. Poleg priznanj smo podelili večje število praktičnih nagrad.

REZULTATI: III. skupina – ženske: 1. Pirč Marija (Zavod za avtomatizacijo), 2. Čok Nevenka (Inštitut za elektroniko), 3. Skubic Olga (Zavod za avtomatizacijo).

III. skupina – moški: 1. Dornik Ludvik (Zavod za avtomatizacijo), 2. Dobrovoljc Dušan (IBE), 3. Lubej Boris (TVD Vič).

II. skupina – ženske: 1. Jezovšek Melita (Inštitut za elektroniko), 2.

Smolnikar Fani (IBE), 3. Jurman Sonja (ZZA).

II. skupina – moški: 1. Simčič Marjan (ZZA), 2. Babnik Karel (IBE), 3. Bergej Janez (TVD Vič).

I. skupina – ženske: 1. Golob Marija (Osn. š. Vič), 2. Gorjanc Nevenka (Inštitut za elektroniko), 3. Sušteršič Tamara (Inštitut Jožef Stefan).

I. skupina – moški: 1. Rutar Miran (TVD Vič), 2. Možina Andrej (TVD Vič), 3. Kunčič Jani (TVD Trnovo).

EKIPNO: 1. Zavod za avtomatizacijo, 2. Inštitut Jožef Stefan.

J. M.

Mercatorjevi sivi dnevi?

Ob letu, ko so bili vsi napori vodstva NK Mercator usmerjeni na osvojitve naslova republiškega prvaka, s tem pa tudi na uvrstitev v drugoligaško konkurenco, ni nihče dvomil v vzoren, tovariško „kristalno čist“ kolektiv iz Gerbičeve ulice. Jesenski start v zahodni skupini II. zvezne lige je zgolj potrjal kvalitete, ki so še pred meseci odklovalne varovance trenerja Anđjela Zikovića: vzorna disciplina, dosledno spoštovanje klubskega pravilnika in enkratno tovarištvo med igralci! Do februarskega prvenstvenega nadaljevanja je šlo vse kot „po maslu“... Zadnji čas pa se v Mercatorjevi nogometni družini „kopja lomijo“, da zlepa ne tako!

Igalci vseppek obtožujejo Zikovića za zadnje neuspehe, ki so pripeljali moštvo na rob propada! Do dna lestvice je en sam korak, usoden za ljubljanske nogometne (beri: drugoligaške) razmere že od nekdaj. Preprosto povedano: kot so igralci (seveda, ne vsi) prišli z vseh vetrov, tako se bodo ob „brodolomu“ spet „prepuščili“ vetrovom in iskanju sreče (zaslužka) pri drugih klubih.

„V Mercatorju očitno tli“, o tem ni dvoma. Bržčas smo uporabili blag izraz za razmere, ki zadnji čas odkrivajo vse klubske slabosti, nemoč, samovoljo, nepojmljivo slabe odnose na relaciji uprava-igralci... V nekaj vzornem klubu, ki je lahko služil za zgled drugim, sta nastala tabora! „Vojski“, ki bržkone bijeta bitko „za oslovo senco“, v škodo komu drugemu kot – samemu sebi!

Vodilna klubska trojica je po trditvah igralcev kriva za vse, kar se je zgodilo (in se še dogaja) v NK Mercator. Za neuspehe v prvih spomladanskih kolih, za neizpolnjeva-

ZARADI MERCATORJA ZASKRBLJENI

Ni še tako dolgo tega, kar smo pisali o Mercatorju le z optimizmom. Dejstva so nas razočarala. Tudi v uredništvo je prišlo s tem v zvezi nekaj vprašanj in dvojice prispevkov. Objavljamo oba.

Uredništvo

nje medsebojnih obveznosti, za razdor med trenerjem in igralci, za...

Tako vsaj trdijo fantje. Slišati bo treba raumljivo še drugo – „napadeno“ stran! Tudi igralci niso verjetno „nedolžne ovrčice“. Če dvomijo v Zkovičeve trenerjeve sposobnosti (mimogrede: doslej je z uspehom vodil Reko in Šibenik), naj potem vse to odkrito, predvsem pa pošteno, razkrijejo pred vso našo splošno javnostjo!

Nogometarji „Mercatorja“ so v 24. kolu II. zvezne nogometne lige igrali doma s puljsko Istro neodločeno 1:1. Gol za Mercator je dosegel Milč. Zaradi epidemije črnih koz, bilo 23. in 24. kolo preloženo, tako da se bodo Ljubljaničani v 25. kolu pomerili z Muro v Murški Soboti.

Zdaj kò bi bilo treba z združenimi močmi rešiti potaplajočo se barko, se je razplamtel ogenj, ki je lahko samo v škodo kluba, njegovemu vodstvu in igralcem samim. Spor bo treba zglediti na tovariški osnovi.

Saj je v interesu vseh nas, še toliko bolj pa Mercatorjevega kolektiva, da ostane njihova enajsterica v drugoligaški družbi?! Razbrzdana (večkrat nepremišljena) medsebojna obtoževanja lahko le pripeljejo do usodnega zla.

Nevarnost pa je že itak na prežih!

IVAN VIRNIK

Kaj se dogaja z NK Mercator?

Pro petih spomladanskih kolih v II. zvezni nogometni ligi igralci Mercatorja še niso zabeležili zmage, ali točneje, izgubili so štiri srečanja (doma z Orijentom in Ljubljano, v gosteh pa z Zagrebčankami plavini in Kozaro), neodločeno pa so igrali doma z Istro. Njihova razlika v golih je porazna. Prejeli so devet golov, mrežo nasprotnika pa so zatresli le enkrat.

Po odličnih igrah v jesenskem delu prvenstva niti največji pesimisti niso pričakovali takšnega preobrata. Kdo je kriv za neuspehe? Alternativni sta le dve: ali trener ali igralci. Kot je to že v praksi, meče trener krivdo na igralce, igralci pa nanj. Kaj drži, je težko reči, res pa je naslednje:

K Mercatorju so v zimskem prestopnem roku pristopili odlični igralci Corn, Lešnik, Zakula in Kokot, zato smo upravičeno pričakovali, da bo Mercator ponovil dobre igre iz jesenskega dela. Zal pa ni bilo tako. Po besedah trenerja Zikovića so vsi popolnoma razočarali, zato so se kaj hitro znašli na klopi za rezervne igralce. Povrh vsega je vratar Ahlin branil zelo nezanesljivo in se mu pripisuje večina prejetih golov.

Dejstvo je, da ima Mercator relativno zelo staro moštvo (Čeh, Nikolič, Kokot, Corn) kljub temu pa vse krivde le ne gre pripisati njim. Ne dvomimo v kvalitete trenerja Zikovića, znano je samo, da z odnosi med njim in igralci ni vse v redu!

Zaradi epidemije črnih koz je bilo prvenstvo prekinjeno, zato je odmor verjetno viškim nogometšem zelo prav prišel za ureditev teh perečih problemov, katere, upajmo, bodo kmalu rešili na vsesplošno zadovoljstvo.

N. ŠOŠTARIČ

